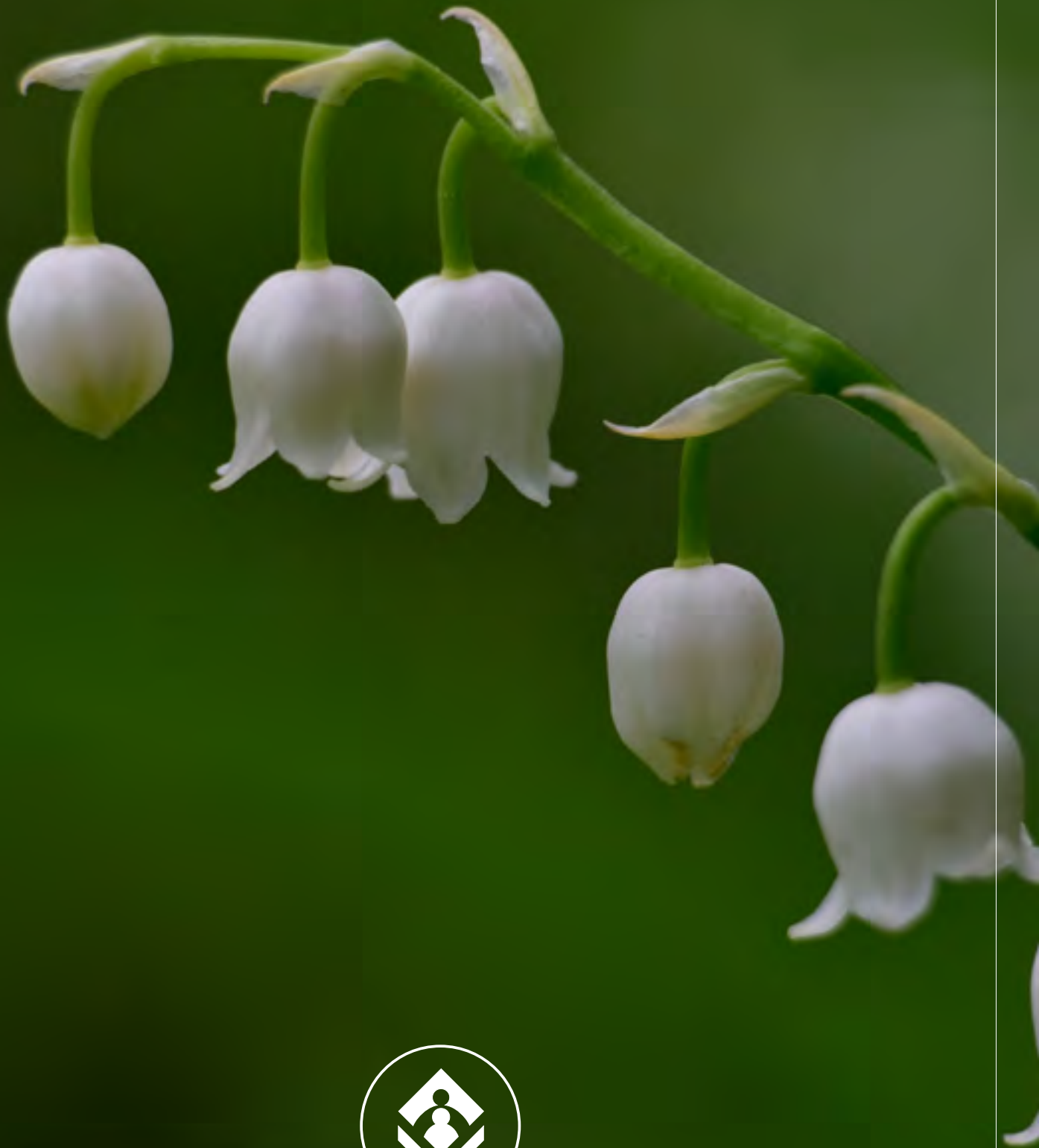


VUOSIKERTOMUS 2020





Sisällysluettelo

PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY:N TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA VISIO.....	3
Toimintaympäristöstä.....	4
Yhdistyksen koko toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020.....	5
Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos.....	5
TURVAKODIT.....	6
Toimintaympäristöstä.....	6
Turvakodissa tehtävä aikuistyö.....	8
Lapsilähtöinen väkivaltatyö turvakodissa.....	9
Turvakodin toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020.....	10
Työn laadullinen kehittäminen.....	11
Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos.....	11
ASUMISYKSIKKÖ KILPOLA.....	12
Toimintaympäristöstä.....	12
Asumisyksikkö Kilpolassa tehtävä aikuistyö.....	13
Lapsilähtöinen väkivaltatyö Asumisyksikkö Kilpolassa.....	15
Asumisyksikkö Kilpolan toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020.....	16
Työn laadullinen kehittäminen.....	16
Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos.....	16
LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖN YKSIKKÖ.....	17
Toimintaympäristöstä.....	17
Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävä aikuistyö.....	18
Lapsilähtöinen väkivaltatyö Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä.....	20
Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020.....	21
Työn laadullinen kehittäminen.....	22
Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos.....	22
YHDISTYSTOIMINTA.....	23
Hallinto ja jäsenistö.....	23
Yhdistyksessä toteutettava vapaaehtoistyö.....	23
Viestintä ja verkostoituminen.....	24
Viestinnälle ja verkostoitumiselle asetetut tavoitteet vuonna 2020.....	24
TIETOHALLINTO.....	25
HENKILÖSTÖ.....	25
Koulutus.....	26
Henkilöstön hyvinvoinnille asetetut tavoitteet vuonna 2020.....	26
TALOUS.....	27
Yhdistyksen taloudenpidolle asetetut tavoitteet 2020.....	27
Tavoitteissa onnistuminen.....	27
Muut saadut avustukset ja lahjoitukset.....	28
Avustukset.....	28
Lahjoitukset.....	28
Tilintarkastus.....	28
Henkilöresurssit.....	28
PALAUTE.....	29
KATSAUS TULEVAAN.....	31

PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY:N TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA VISIO

Vuonna 1978 perustetun Pääkaupungin turvakoti ry:n tarkoituksena on sääntöjensä mukaan vaikuttaa perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevästi ja asiakastyössään korjata sen aiheuttamia vaurioita sekä tukea lapsiperheitä, joita uhkaa syrjäytyminen. Yhdistyksen tarkoituksena ei ole voiton tai muun välittömän taloudellisen edun hankkiminen sen toimintaan osallistuville.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

- tarjoaa laitos- ja avopalveluja perhe- ja lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille
- tukee lastensuojelun asiakasperheitä
- mahdollistaa lasten oikeuden tavata vanhempiaan vaikeissa perhetilanteissa
- tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä lasten ja syrjäytymisuhan alaisten perheiden aseman parantamiseksi
- harjoittaa tutkimus-, julkaisu- ja tiedotustoimintaa.

Yhdistys toimii perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyön kentällä kolmen eri toimintamuodon – turvakodit Haaga, Toukola ja Pellas, Asumisyksikkö Kilpola ja lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö- keinoin. Toimintamuodoissa tuotetaan ammatillisesti laadukkaita laitos- ja avopalveluja perhe- ja lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille. Työskentelyn tavoitteena on väkivallan tunnistaminen, loppuminen ja väkivaltaisista kokemuksista selviytyminen.

Palveluissamme ovat asiakkaina:

Perhe- ja/tai lähisuhdeväkivaltaa kokenut lapsi

Perhe- ja/tai lähisuhdeväkivaltaa kokenut aikuinen

Perhe- ja/tai lähisuhdeväkivallan tekijä

Perhe- ja/tai lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden ja tehneiden läheiset

Yhdistyksen strategia 2020–2023 ohjaa toimintaa

Pääkaupungin turvakoti ry:n strategia perustuu Ensi- ja turvakotien liiton strategiaan 2020–2023 ”Jokainen on turvassa”, jota yhdistys on muokannut toimintaansa paremmin sopivaksi. Kullekin strategiselle tavoitteelle on asetettu tavoitellut tulokset ja niiden arvioinnille kriteerit. Strategian toteutumista arvioidaan kauden puolivälissä ja lopussa.

Arvot

Rohkeus

Toimimme rohkeasti edelläkävijänä ja kehittäjänä lähisuhdeväkivaltatyössä.

Osallisuus

Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon, yhteisönsä ja yhteiskuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja niiden, joilla on vähemmän resursseja, mahdollisuuteen osallistua. Kaikki otetaan voimavarojensa mukaan aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen. Ihmisten erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus ovat rikkaus työssämme.

Oikeudenmukaisuus

Oikeudenmukaisuus toteutuu ennakkoluulottoman, yksilöllisen ja tasa-arvoisen kohtaamisen kautta lapset ja haavoittavissa olosuhteissa elävät edellä. Kunnioitamme jokaisen ihmisarvoa. Toimintamme on avointa ja läpinäkyvää.

Turvallisuus

Turvallisuus on koskemattomuutta, luotettavuutta, vahvaa osaamista ja ammattitaidon jatkuvaa ylläpitämistä. Tilat ovat fyysisesti turvallisia ja yhteisöllisiä. Lasten turvallisuudesta huolehditaan erityisesti. Turvallisuus tarkoittaa myös luottamuksellista ilmapiiriä, luottamuksen ja yhteisöllisyyden rakentamista.

Inhimillisuus

Luomme puitteet hyvinvoinnille ja ylläpidämme toivoa. Uskomme muutoksen mahdollisuuteen yksilö-, perhe- ja yhteisötaidoilla. Avoimen keskustelukulttuurin myötä kunnioitamme toisiamme, vaikka emme hyväksyisi toisen tekoja. Yhdistyksessä on tilaa erilaisille näkemyksille. Mahdolliset ristiriidat ja jännitteet käyteään kehittämisen voimavarana. Uskallamme myös epäonnistua ja opimme jatkuvasti yhdessä uutta.

Visio

- Jokainen on turvassa
- Yhdistys on haavoittavassa asemassa elävien oikeuksia sekä yhteiskunnan kestävästä kehitystä rohkeasti edistävä kansalaisjärjestö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ

Koronapandemian leviämisen uhka vyöryi päällemme maaliskuussa ja vaikutti Pääkaupungin turvakoti ry:n toimintaan, toimintaympäristöön ja tulevaisuuden suunnittelemiseen. Epätietoisuus, selviä vastauksia vaille jäävien kysymysten tulva sekä nopeasti, puutteellisin tiedoin tehdyt päätökset tekivät Koronakeväästä hallisemattoman ja pelottavankin. Väliaikaisiksi arvellut hankaluudet ja rajoitukset muuttivat ajan kuluessa yhä pysyvimmiksi ja monimutkaisemmiksi.

Käytännössä yhdistyksen kaikessa toiminnassa jouduttiin ottamaan nopeasti käyttöön erilaisia työ- ja toimintatapoja, joista tiiviillä päivittämisellä koostui nopeasti 24 - sivuinen kirjallinen Varautumissuunnitelma, yhdistyksen Korona-ohje. Tehostetusta siivouksesta, puhtaanapidosta ja erilaisista suojautumisen keinoista tuli lopulta varsin arkisia tapoja. Yhdistyksen kuhunkin yksikköön luotiin menettelytavat taudin leviämisen ehkäisemiseksi, mutta turvakodeissa ja Asumisyksikkö Kilpolassa myös tavat tartunnalle altistuneiden tai sairastuneiden kanssa työskentelemiseksi.

Asiakastyötä tehtiin turvakodeissa ja Asumisyksikkö Kilpolassa läpi vuoden läsnä ollen, lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä asiakkaita otettiin vastaan myös erilaisin sähköisin tavoin. Yhdistyksen hallinnossa siirryttiin merkittävässä määrin kokonaan etätöhyöhön toiminnanjohtajaa lukuun ottamatta.

Koronapandemia näkyy vaikuttaneen myös yksiköiden asiakasmääriin. Turvakodeissa oli maaliskuusta lähtien tavallista hiljaisempaa, lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä vilkkaampaa ja Asumisyksikkö Kilpolassa kuitenkin tasaisen täyttä. Taloudellisia avustuksia jäi asiakastyössä käyttämättä, koska kokoontumisrajoitukset estivät mm. asiakkaille suunnattujen ryhmien täysimääräisen toteuttamisen. Asiakkaille suunnattuja leirejä ei toteutettu lainkaan.

Pääkaupungin turvakoti ry selvisi Koronavuodesta hyvin. Selviämistä ei tule mitata vain niillä mittareilla, joilla mitataan asiakasmääriä, taloudellista tulosta tai tavoitteiden saavuttamista. Koronavuoden haasteista selvitettiin yhteen hiileen puhaltamalla ja pandemian vakavuus tiedostamalla. Suurin kiitos selviämisestä ja kaikesta poikkeuksellisen vuoden aikana tehdystä on osoitettava yhdistyksen henkilökunnalle.

Yhdistyksen kaikkiin turvakoteihin saatiin vuoden 2020 aikana omat sosiaalityöntekijänsä, jolloin yhdistyksen palveluksessa olevien sosiaalityöntekijöiden määrä nousi neljään. Viimeisten vuosien aikana tämä ammattiryhmä on rekrytoitavana ollut haasteellisin. Sittemmin onnistuminen myös muiden ammattiryhmien rekrytoinnissa on ollut varsin haasteellista. Vuoden 2020 viimeisissä rekrytoinneissa voitiin nähdä hakijoiden määrän kasvun, yhdistyksen kiinnostavuuden työpaikkana sekä sitoutumisen lisääntymistä.

Yksiköiden arjessa keskityttiin auttamaan apua tarvitsevia, yhdistystasolla varmistamaan henkilöstön ja yksiköiden toimintaedellytykset. Poikkeuksellinen vuosi näkyi molemminpuolisessa ymmärryksessä ja hyvässä yhteistyön hengessä kaikkien yhteistyökumppaneiden kanssa. Korkealentoisten visioiden ja kehittämissideoiden ja -vaateiden sijaan toimintaympäristössä keskityttiin selviämiseen, asiakkaiden auttamiseen ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseen. Turvakotityön toteuttaminen yhteistyössä THL:n kanssa oli jälleen kaikin puolin onnistunutta ja mielekästä. Myös Helsingin kaupungin kanssa tehty yhteistyö tuetun asumisen kysymyksissä oli jouhevaa ja rakenteita tukevaa. Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön yhteinen työ useiden kumppaneiden kanssa sujui aikaisempien vuosien tapaan erittäin hyvin.

Yhdistyksen vuosikokous päätti v.2017, että yhdistys myy turvakotitoimintaan tarkoitetun kiinteistönsä ja tontinvuokraoikeutensa osoitteessa Steniuksentie 20 ja hankkii turvakoti Haagalle ajanmukaisemmat vuokratilat lisäten samalla turvakodin asiakaspaikkamäärää. Prosessi on ollut kokonaisuudessaan suuri ja siinä on käytetty runsaasti Takio Oy:n kiinteistövälittäjä Marjaleena Lemisen asiantuntijautta.

Yhdistyksen hallitus teki JM Suomen kanssa v. 2017 kehittämissopimuksen Steniuksentie 20 tontin osalta ja yhteistyösopimuksen uusien tilojen toteuttamiseksi Herttoniemessä. Kehittämissopimusta päivitettiin 2020.

Vuoden 2019 aikana Herttoniemen kohteen piirustukset viimeisteltiin. Yhdistys allekirjoitti v. 2019 Hoivatilat Oy:n kanssa 10 vuoden vuokrasopimuksen uusista toimitiloistaan osoitteessa Työnjohtajankatu 5, 00880 Helsinki. Vuokra-aika alkaa 2021.

Yhdistys saa osana Steniuksentie 20 tontin vuokraoikeudesta ja kiinteistöä saatavaa kauppahintaa asuntoja. As Oy Helsingin Läkkipesästä. Syksyllä 2019 hallitus päätti varata sitovasti neljä asuntoa, kaksi kaksiota ja kaksi yksiotä. Asunnoista maksettiin varausmaksut 2020.

Vuonna 2020 yhdistys allekirjoitti Helsingin kaupungin kanssa ma. maanvuokrasopimuksen Steniuksentie 20, joka on voimassa v. 2021–2075. Kun yhdistyksen ja JM Suomen välinen kauppa tontin vuokraoikeudesta ja rakennuksesta sekä JM Suomen ja Helsingin kaupungin välinen tontin kauppa loppuvuodesta 2021 tehdään, pitkä vuokrasopimus raukeaa automaattisesti.

Työnjohtajankadun tilat saadaan käyttöön vuoden 2021 lopulla.

Yhdistyksen turvakotipaikkojen lisääminen Herttoniemeen tulevien neljän paikan lisäksi on tarpeen. Turvakoti Toukolalle toivotaan löydettävän uudet toimitilat vuoden 2021 aikana ja jos mahdollista, samalla asiakaspaikkamäärää tulisi nostaa.

Vuoden 2020 aikana yhdistyksen turvakodit eivät kyyneet ottamaan vastaan 292 asiakasta, (579/2019, 568 /2018, 412/2017, 303/2016), koska ne olivat täynnä. Osa asiakkaista pystyttiin ottamaan asiakkuuteen myöhemmin.

Yhdistyksen koko toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020

1. Olla tunnettu monipuolisen väkivaltatyön osaaja, joka toteuttaa toimintamuotojen perustehtävää laadukkaasti myös muuttuvissa olosuhteissa.
2. Joko toteuttaa Asumisyksikkö Kilpolan uutta puitesopimusta se vaatimusten mukaisesti tai ratkaista kilpailutuksen häviäminen kestäväällä tavalla.
3. Käynnistää uusi väkivaltatyön avopalveluita tarjoava yhteishanke Vantaan turvakoti ry:n ja Lyömätön linja Espoossa ry:n kanssa jouhevasti.
4. Toteuttaa Steniuksentie 20 myyntiin ja Herttoniemeen rakennettaviin turvakotiin liittyvät prosessit hallitusti asiantuntijoita apuna käyttäen.

Tavoitteissa onnistuminen

1. Pääkaupungin turvakoti ry toimintayksiköineen tunnetaan väkivaltatyön kentällä asiantuntijatahona. Koronaviruksesta huolimatta yksiköiden perustehtäviä pystyttiin toteuttamaan laadukkaasti, yksilöllisesti ja turvallisesti.
2. Puitesopimusta vaatimuksineen onnistuttiin toteuttamaan erittäin hyvin. Asumisyksikkö Kilpolassa toteutui 98 % käyttöaste ja yksikön taloudellinen tulos jäi ylijäämäiseksi.
3. STEA ei myöntänyt avustusta hankkeelle.
4. Yhdistys on jatkanut Steniuksentie 20 tontin ja rakennuksen myyntiin ja Herttoniemeen rakennettaviin turvakotiin liittyviä prosesseja hallitusti. Kyseisiä asioita on käsitelty jokaisessa hallituksen kokouksessa. Tarvittaessa prosesseissa on käytetty ulkopuolisia asiantuntijoita.

Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos

Pääkaupungin turvakotiyhdistyksen eri toimintamuodoissa työskenteli vuoden 2020 aikana vakituisissa ja määräaikaisissa työsuhteissa keskimäärin 41 henkilöä (40/2019). Heidän lisäksi yhdistyksen palveluksessa työskenteli kesälomittajia, tuntipalkkaisia työntekijöitä, lyhytaikaisia työvuorosijaisia, maahanmuuttajatyön ja lasten ryhmien avustajia.

Yhdistyksen toimintaan osallistui aikaisempia vuosia vähemmän vapaaehtoisia Koronaviruksesta johtuvista syistä.

Toimintavuosi toteutui taloudelliselta kannalta tavoitteiden mukaisesti, mutta taloudenpidossa oli myös haasteita. Yhdistyksen vuoden 2020 taloudelliseksi tulokseksi jäi 24 315,76 €.

Käytännössä ylijäämäinen tulos ohjautuu toiminnan toteuttamiseen ja kehittämiseen.





TURVAKODIT

Toimintaympäristöstä

Pääkaupungin turvakoti ry:llä on kolme turvakotia, joista kaksi toimii Helsingissä ja yksi Espoossa.

Turvakoti Haaga, jossa on 11 perhepaikkaa, sijaitsee yhdistyksen omistamassa kiinteistössä osoitteessa Steniuksentie 20, 00320 Helsinki. Turvakoti Toukola, jossa on seitsemän perhepaikkaa, sijaitsee Helsingin kaupungilta vuokratuissa tiloissa osoitteessa Hämeentie 126 F, 00560 Helsinki. Turvakoti Pellas, jossa on seitsemän perhepaikkaa, sijaitsee Helsingin Diakonissalaitokselta vuokratuissa tiloissa osoitteessa Kuninkaantie 40 A, 02940 Espoo.

Turvakotien toiminnan rahoittaa valtio. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos vastaa turvakotipalvelujen järjestämisestä, palveluverkoston koordinoinnista ja kehittämisestä. Turvakotipalvelu on asiakkaalle ja asiakkaan kotikunnalle maksutonta.

Turvakotipalvelut on tarkoitettu kaikille lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille: kaikenikäisille naisille, miehille ja lapsille. Alaikäiset lapset tulevat turvakotiin vanhempansa kanssa. Turvakoti on tarkoitettu lyhytaikaiseksi turvapaikaksi akuutin kriisin ajaksi. Henkilöstö on paikalla ympäri vuorokauden. Turvakoti tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Kriisiatun lisäksi turvakodista saa tukea ja tietoa myös käytännön asioiden järjestämiseen.

Turvakodin henkilökunta vastaa ympärivuorokautisesti perhe- ja lähisuhdeväkivallan kysymyksiin liittyviin puheluihin. Soittajan kanssa kartoitetaan hänen kokemaansa väkivallan uhkaa tai jo tapahtunutta väkivaltaa. Soittaja saa apua tulella turvakodin asiakkaaksi tai hänet ohjataan muun avun piiriin. Myös valtakunnallisesti palveleva Nollalinja -puhelinpalvelu ohjaa asiakkaita väkivaltatyön palveluihin. Nollalinja -sivuston kautta päivystäjät ja turvakotien työntekijät saavat ajantasaisen tiedon kaikkien Suomen turvakotien paikkatilanteesta.

Asiakkaat tulevat turvakotiin pääosin omasta aloitteestaan tai läheistensä kannustamina. Myös viranomaiset, kuten sosiaalityöntekijät ja poliisi, ohjaavat asiakkaita turvakotiin. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat sosiaaliviranomaiset, joista erityisesti lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kanssa työskennellään lähes jokaisen lapsiperheen jakson aikana. Aikuissosiaalityö on tärkeä yhteistyötaho erityisesti niiden asiakkaiden kohdalla, jotka tarvitsevat tukea asumisjärjestelyihin.

Turvakodissa väkivaltaa kokenut pääsee keskustelemaan kahdenkeskisesti väkivaltatyöhön erikoistuneen työntekijän kanssa. Myös lapsille järjestetään kahdenkeskisiä tapaamisia turvakodin työntekijöiden kanssa. Henkilökunta on tarvittaessa asiakkaan mukana turvakodissa tai esim. sosiaalitoimistoissa järjestettävissä viranomaisneuvotteluissa. Turvakodin muiden asiakkaiden kanssa arkisissa kohtaamisissa sekä vertaistukiryhmään osallistumalla asiakkaat voivat jakaa kokemuksia muiden kanssa, joilla on samankaltaisia kokemuksia.

Turvakodilla asiakkaalle tehdään turvakotipalvelun palvelutarpeen arvio sekä turvakotipalvelun toteuttamissuunnitelma. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös kunnan ja muiden palvelutarjoajien kanssa. Turvakodissa ollaan kriisitilanteen vaatiman ajan, yleensä muutamasta päivästä kahteen kuukauteen. Asiakkuuden kestosta päättää turvakodin vastuhenkilö yhdessä asiakkaan ja työryhmän kanssa. Turvakotijakson pituus on aina yksilöllinen. Asiakas on valmis lähtemään turvakodista, kun hänen arkensa ja siihen mahdollisesti tarvittava tuki voidaan riittävän turvallisesti järjestää muualla kuin turvakodissa.

Turvakodeissa oli yhteensä 635 eri asiakasta eli aikuista ja lasta, Turvakoti Haagassa 266, Turvakoti Toukolassa 199, Turvakoti Pellaksessa 170.

Turvakoti Haagan käyttöaste oli 80 %, Turvakoti Toukolan 78 % ja Turvakoti Pellaksen 89 %. Vuosi oli poikkeuksellinen, mikä näkyi myös muulle ohjattujen asiakkaiden määrissä.

Turvakoti Haagasta ohjattiin toisiin turvakoteihin 91 asiakasta (aikuista ja lasta), Turvakoti Pellaksesta 151 asiakasta ja Turvakoti Toukolasta 50 asiakasta oman turvakodin ollessa täynnä. Myös muissa pääkaupunkiseudun turvakodeissa tilanne oli samankaltainen.

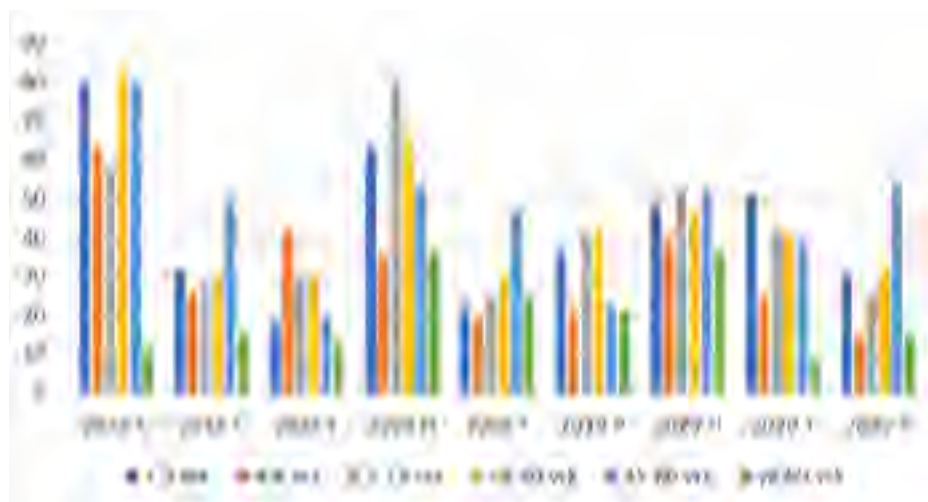
Turvakotien asiakasmäärät v. 2020

	Haaga	Toukola	Pellas	yht.
Käyttöaste	80,00	77,67	88,95	82,21
Eivät maht.	91	50	129	292
Kesto	26	18	26	23
Aikuiset	141	118	92	351
Lapset	125	81	78	284
Yhteensä	266	199	170	635
Naiset	136	105	83	324
Miehet	5	13	9	27
Tytöt	58	41	40	139
Pojat	67	40	38	145
Perhe	78	48	45	201
Yksin	71	75	50	172



Turvakotijakson keskimääräinen pituus oli Turvakoti Haagassa 26 vrk, Turvakoti Toukolassa 18 vrk ja Turvakoti Pellaksessa 26 vrk. Turvakotijaksot kestivät tyypillisimmin Turvakoti Haagassa 31–60 vrk (19 % jaksoista), Turvakoti Pellaksessa 31–60 vrk (31 % jaksoista) ja Turvakoti Toukolassa 3-7 vrk (24 % jaksoista). Toukolassakin kuitenkin 63 % jaksoista kestää yli 7 vrk. Asiakkuuksien keston vaikuttavat keskeisimmin asiakkaan omat ratkaisut. Myös turvallisen jatkosuunnitelman tekeminen vie aikaa eri tavoin asiakkaan tilanteen mukaan.

Turvakotijakson kesto turvakodeittain 2018-2020



H = Turvakoti Haaga, T= Turvakoti Toukola, P = Turvakoti Pellas

Turvakodissa tehtävä aikuistyö

Turvakotijakson aikana tapahtuvan työskentelyn tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omia voimavaroja sekä tukea häntä omien tavoitteidensa asettamisessa ja niiden saavuttamisessa. Asiakasta autetaan myös yhteyden saamisessa tarvittaviin viranomaisiin sekä yhteisen suunnitelman laatimisessa ja toimeenpanossa. Asiakkaan tullessa turvakotiin hänen tilanteensa kartoitetaan alkuhaastattelussa. Tämän jälkeen tehdään yhdessä suunnitelma työskentelystä ja sovitaan jakson tavoitteista.

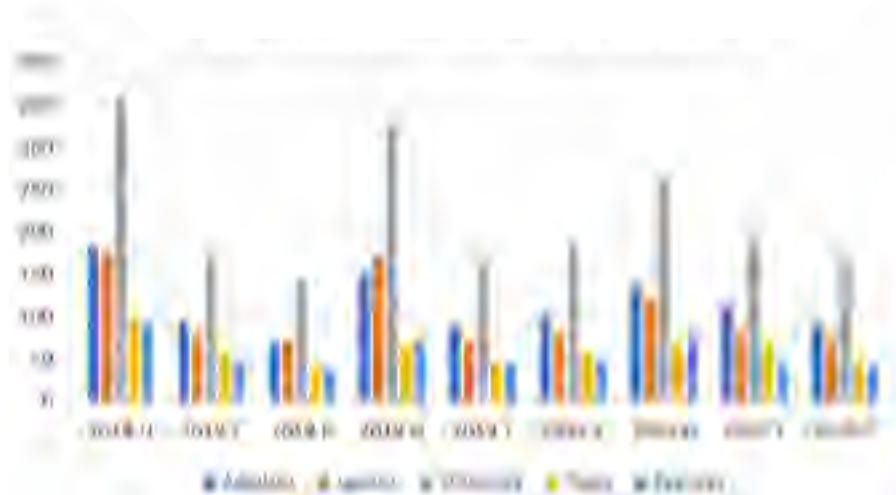
Asiakkaalle varataan säännöllisesti keskusteluaikoja turvakodin ohjaajan kanssa. Keskusteluita käydään suomeksi, englanniksi ja työntekijöiden kielitaidon mukaan joskus muillakin kielillä. Pääosin muun kuin suomen- tai englanninkielentaitoisille asiakkaille tilataan tulkki.

Yhdistyksen turvakodeissa oli yhteensä 354 aikuisasiakasta.

Turvakoti Haagassa oli 141 aikuisasiakasta, joista 136 naisia ja 5 miehiä. Turvakoti Toukolassa oli 118 aikuisasiakasta, joista 105 oli naisia ja 13 miehiä. Turvakoti Pellaksessa oli 92 aikuisasiakasta, joista 83 naisia ja 9 miehiä.

Aikuisasiakkaiden keskimääräinen ikä oli Turvakoti Haagassa 34 v., Turvakoti Toukolassa 36 v. ja Turvakoti Pellaksessa 37 v.

Turvakotien asiakasmäärät 2018-2020



H = Turvakoti Haaga, T= Turvakoti Toukola, P = Turvakoti Pellas

Suurin osa Turvakoti Haagan ja Turvakoti Toukolan asiakkaista (Haaga 64 % ja Toukola 75 %) oli helsinkiläisiä. Turvakoti Pellaksen asiakkaista valtaosa oli espoolaisia (73 %). Suuri osa muista asiakkaista oli kotoisin pääkaupunkiseudun muista kunnista. Espoolaiset ja vantaalaiset olivat edelleen suurin Helsingin ulkopuolinen asiakasryhmä Helsingin turvakodeissa. Turvakoti Haagan asiakkaista 17 % tuli Espoosta ja 4 % Vantaalta. Turvakoti Toukolassa espoolaisia oli 13 % ja vantaalaisia 3 %. Pellaksen asiakkaista puolestaan 4 % oli helsinkiläisiä ja 2 % vantaalaisia.

Asiakkaita tuli turvakoteihin myös Kirkkonummelta, Turusta (erityisesti Pellakseen), Nurmijärveltä, Tuusulasta, Vihdistä, Lohjalta, Porvoosta, Raaseporista, Inkoosta, Oulusta, Raisiosta, Tampereelta ja Kauniaisista. Turvakoti Haagassa ja Turvakoti Pellaksessa oli myös joitakin asiakkaita, joilla ei ollut kotikuntaa Suomessa. Koronapandemian takia asiakkaita oli joutunut jäämään seurustelukumppaninsa luo Suomeen eikä voinut palata kotimaahansa, kun paluulentoja ei toteutunut.

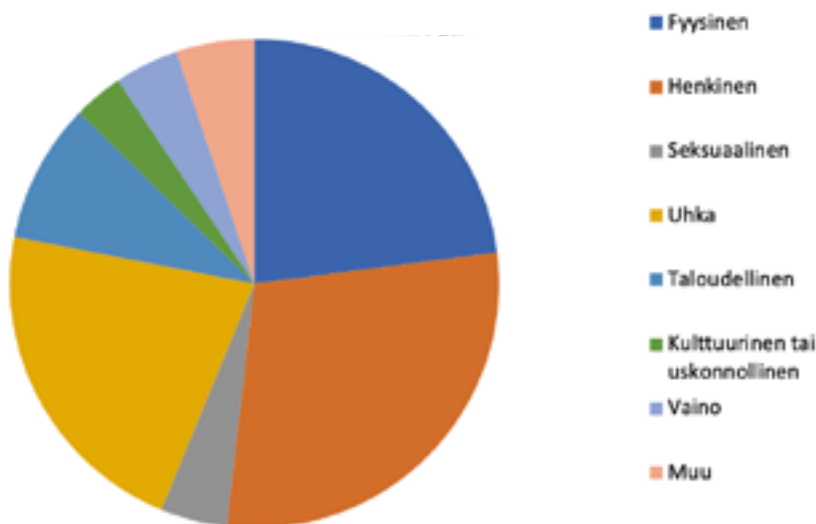
Turvakoti Haagan asiakkuudessa oli Suomen lisäksi 28, Turvakoti Toukolan asiakkuudessa 24 ja Turvakoti Pellaksessa 22 eri maan kansalaisia. Maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden osuus oli n. Turvakoti Haagassa 32 %, Turvakoti Toukolassa 30 % ja Turvakoti Pellaksessa 33 %. Turvakoti Haagan aikuisasiakkaista 55 %, Turvakoti Toukolan aikuisasiakkaista 41 % ja Turvakoti Pellaksen aikuisasiakkaista 49 % tuli turvakotiin lasten kanssa.

Turvakotien aikuisasiakkaille järjestettiin alkuvuodesta jonkin verran vertaisryhmätoimintaa ja muuta yhteistä toimintaa. Myös vapaaehtoiset ovat vierailleet turvakodeilla ohjaamassa ryhmätoimintaa sekä tarjoamassa yksilökohtaista asiointiapua. Vapaaehtoisuiminta on kuitenkin ollut koronan vuoksi tauolla loppuvuoden. Turvakodeissa juhlistettiin kalenterivuoden juhlapäiviä, asiakkaiden merkkipäiviä ja muita tapahtumia.

Turvakoti Pellaksessa on vakiintunut vuoden 2019 aikana keskiviikon yhteisöilta, jolloin on yhteistä keskustelua ja tekemistä sekä aikuisille ja lapsille. Yhteiset keskustelut ovat vahvistaneet turvakodissa yhteisöllisyyttä, vertaistukea ja kodinomaisuutta. Asiakkaat ovat yhdessä ohjaajien kanssa ideoineet illan ohjelmaa.

Turvakotien aikuisasiakkaista n. 95 % kertoi kokeneensa henkistä väkivaltaa joko yksittäisissä tilanteissa tai toistuvasti. Fyysistä väkivaltaa oli kokenut n. 76 % asiakkaista. Asiakkaan kokeman väkivallan kesto vaihteli turvakodeittain. Turvakoti Haagassa tavallisin väkivallan kesto oli yli 5 v. (17 %), Turvakoti Toukolassa 1 kk-1 v. (21 %) ja Turvakoti Pellaksessa yli 5 v. (34 %). Yli 5 vuotta jatkuneen väkivallan kesto ei ole tilastoissa eritelty, joten osan asiakkaista kokema vuosikausien väkivalta ei tule niistä esille. Noin 33 % asiakkaista kertoi olleensa turvakodissa yhden tai useamman kerran aikaisemminkin.

Aikuisasiakkaiden kokeman väkivallan muodot



Lapsilähtöinen väkivaltatyö turvakodissa

Turvakodin lapsilähtöisen väkivaltatyön tavoitteena on väkivaltaa kokeneen tai väkivallalle altistuneen lapsen kuuleminen, huomioiminen ja auttaminen perheen vaikeissa elämäntilanteissa. Turvakodin työntekijät antavat vanhemmille tietoa väkivallan vaikutuksista lapsiin ja auttavat etsimään selviytymiskeinoja lapselle sekä tukemaan lasta väkivaltatilanteen jälkeen. Turvakodin lapsityössä olennaista on väkivaltatilanteen käsittely lapsen ikä- ja kehitystason mukaisesti sekä turvallisuuden lisääminen. Lapsityötä tehdään lapsilähtöisesti mm. leikin, pelien ja erilaisten korttien avulla. Isompien lasten kanssa väkivaltaa voidaan käsitellä myös keskustelun ja erilaisten tehtävien avulla. Lapsityötä toteutetaan yksilö- ja sisarustapaamisina, lasten kohtaamisena arjessa sekä keskusteluina vanhempien kanssa.

Turvakotien ohjaajat ja vastaavat sosiaalityöntekijät pyrkivät tapaamaan kaikki lapset ja tarjoamaan heille mahdollisuuden kokemuksistaan kertomiseen. Aina tämä ei ole mahdollista joko lapsen iän, kielitaidon, aikataulujen (lapsi saattaa olla päivät päivähoitossa / koulussa) tai asiakkuuden lyhyen keston takia. Tarvittaessa myös lasten kanssa työskenneltäessä voidaan käyttää tulkia.

Turvakotien asiakkuudessa oli yhteensä 284 lasta (Turvakoti Haaga 125, Turvakoti Toukola 81 ja Turvakoti Pellas 78). Lapsista tyttöjä oli 139 ja poikia 145. Lasten keskimääräinen ikä oli Turvakoti Haagassa 5,5 v., Turvakoti Toukolassa 5,4 v. ja Turvakoti Pellaksessa 6,6 v. Kaikissa kolmessa turvakodissa lasten suurin ikäryhmä oli 5–9-vuotiaat.

Lasten kanssa toteutettiin yksilö-, sisarus-, ja perhetapaamisia, lapsi - vanhempi -tapaamisia ja vanhemmuustapaamisia. Vauva- ja pikkulapsiperheiden kanssa ohjaajat työskentelevät paljon turvakodin arjessa ilman, että tapaamisia on kirjattu lapsen kohdalle tietojärjestelmään asiakastapaamisiksi. Turvakoti Haagan lasten oma ryhmätoiminta loppui koronaviruspandemian takia.

Turvakotien toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020:

1. Lapsiasiakkaiden väkivaltakokemukset ja niiden merkitys lapsen kehitykselle tunnistetaan.
2. Väkivallan ja traumaattisten kokemusten vaikutukset tunnistetaan ja osataan kohdata kriisissä oleva asiakas sekä kuvata asiakkaan tuen tarve yhteistyötahoille.
3. Kehitetään vertaistoimintaa mm. kokemusasiantuntijoita hyödyntäen.
4. Työn kuormitustekijät ja niiden vaikutus työntekijöihin tunnistetaan ja niihin reagoidaan tarvittaessa.
5. Vahvistaa turvakotien vastaavien sosiaalityöntekijöiden ja vastaavien ohjaajien yhteistyötä ja yhdistyksen turvakotitoimintaa kehittävää työtä.

Tavoitteissa onnistuminen

1. Lapsityön toimikunta, johon jokaisesta turvakodista osallistuu työntekijä, on toiminut aktiivisesti ja tuottanut lapsityön dokumentoinnin ohjeen. Turvakotien ohjaajat ovat osallistuneet lasten kanssa työskentelyä tukeviin koulutuksiin. Turvakodeilta osallistuttiin THL:n johdolla myös lasten kanssa työskentelyn menetelmien kehittämiseen (Pesäpuun tuottama Mainio ja Zataar -kuvakirja turvakodeista, Suojassa -hanke). Osa työntekijöistä on koulutautunut Turva10 -menetelmän käyttöön.
2. Turvakotien työntekijät ovat osallistuneet THL:n Kriisi- ja traumatyön koulutukseen. Väkivaltatyön ammatillisen arvion kuvaaminen yhteistyötahoille vaatii edelleen kehittämistä ja yhteistyötä.
3. Kokemusasiantuntijatoiminta keskeytyi koronapandemian takia. Loppuvuodesta toteutettiin yksi tapaaminen etäyhteyksin.
4. Työnohaukset saatiin kaikissa turvakodeissa käyntiin viimeistään kesän lopulla. Esimiehet käyvät oman työryhmänsä ja työntekijöiden kanssa säännöllisesti keskustelua työstä, työn herättämistä tunteista ja työssä jaksamisesta. Työvuorosunnittelussa pyritään huomioimaan työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen. Loppuvuodesta työyhteisöissä toteutettiin myönteisen vertaispalautteen kokoaminen, josta saatiin positiivista palautetta henkilökunnalta.
5. Vastaavien sosiaalityöntekijöiden ja vastaavien ohjaajien yhteistyö on kehittynyt ja toiminut koko vuoden. Kokoukset toteutuvat säännöllisesti ympäri vuoden. Työryhmä on täydentynyt uusilla henkilöillä pitkin vuotta.

Työn laadullinen kehittäminen

Vuoden 2020 aikana kaikkiin turvakoteihin saatiin omat vastaavat sosiaalityöntekijät. Turvakotityötä sekä turvakotien sosiaalityötä kehitettiin ja yhtenäistettiin sosiaalityöntekijöiden säännöllisissä yhteisissä kokouksissa. Työssä esiin nousevia arjen kysymyksiä ja ilmiöitä käsiteltiin vastaavien ohjaajien ja vastaavien sosiaalityöntekijöiden kokouksissa. Esimerkiksi Sofia-asiakastietojärjestelmän kirjaamiskäytännöt ovat turvakodeissa nyt yhtenäisemmät ja käytössä olevat lomakkeet, kuten virka-apupyynnöt poliisille, ovat turvakodeissa samat. Yksiköissä on pidetty omia kehittämispäiviä sekä yksi turvakotien yhteinen kehittämispäivä.

Turvakotityötä kehitettiin ja yhtenäistettiin myös valtakunnallisella tasolla THL:n asiantuntijoiden koordinoimana. Yhtenä teemanä oli digitaalisen väkivallan tunnistaminen ja sitä kokeneiden asiakkaiden auttamisen vahvistaminen. Turvakodit Haaga ja Toukola osallistuivat tiedonkeruuseen THL:n tutkimusta varten, jossa kartoitettiin digitaalisen väkivallan esiintyvyyttä ja Turvakoti Pellas pilotoi digitaalisen väkivallan tunnistamiseen kehitettyä työvälinettä. Turvakoti Haagan vastaava sosiaalityöntekijä oli mukana THL:n kokoamassa työryhmässä, jonka tehtävänä turvakotien asiakasprosessien yhtenäistäminen kansallisesti.

Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos

Turvakotien työryhmien esimiehenä ja turvakotien vastuuhenkilönä toimii vastaava sosiaalityöntekijä.

Turvakoti Haagan työryhmään kuului vastaava sosiaalityöntekijä, vastaava ohjaaja ja kahdeksan kolmivuorotyötä tekevää ohjaajaa. Turvakodin ruokahuollosta huolehti kokoaikainen emäntä. Talon laitoshuollossa työskenteli yksi kokoaikainen ja yksi osa-aikainen laitoshuoltaja.

Turvakoti Toukolan työryhmään kuului vastaava sosiaalityöntekijä, vastaava ohjaaja, kuusi ohjaajaa (kaksi yövuorossa, neljä kaksivuorotyössä) sekä osa-aikainen laitoshuoltaja.

Turvakoti Pellaksen työryhmään kuului vastaava sosiaalityöntekijä, vastaava ohjaaja ja kuusi ohjaajaa (kaksi yövuorossa, neljä kaksivuorotyössä). Siivouspalvelut ostettiin yksityiseltä palveluntuottajalta.

Kaikissa turvakodeissa oli runsaasti sekä amk- että yliopistotasoisia opiskelijoita harjoittelujaksollaan.

Kaikkien turvakotien toiminnan toteuttamiseen osallistuivat myös taloushallinnon henkilöstö ja toiminnanjohtaja.

Turvakotien rahoittajana toimii valtio, joka myönsi Turvakoti Haagalle 1 110 000 €, Turvakoti Toukolalle 730 000 € ja Turvakoti Pellakselle 790 000 € valtionavustukset.

Turvakotien ali-/ylijäämät, kun THL:lle palautettavat osuudet on huomioitu, ovat: Turvakoti Haaga 0 €,

Turvakoti Toukola - 4 603,73 € ja Turvakoti Pellas 2 041,32 €.

THL:lle jäi palautettavaa seuraavasti: Turvakoti Haagalta 137 702,68 € ja Turvakoti Pellakselta 21 533,33 €.

THL:ltä saatavaa turvakoti Toukolalle jäi 1 070,77 €.





ASUMISYKSIKKÖ KILPOLA

Toimintaympäristöstä

Asumisyksikkö Kilpola sijaitsee yhdistyksen omistamassa Koy Kilpolantie 2 - nimisessä kiinteistössä osoitteessa Kilpolantie 2, 00940 Helsinki. Yksikössä on yhteensä 18 asuntoa, joista neljä on yksiöitä ja loput kaksioita.

Asumisyksikkö Kilpolassa toteutettavan palvelun päämääränä on tuetun asumisen keinoin tukea asiakkaan itsenäistä selviytymistä sekä väkivallattoman elämän rakentamista ja sen vakiinnuttamista. Palvelu voidaan toteuttaa esimerkiksi turvakotijakson jälkeisenä asumismuotona tai asiakkaat voivat tulla palvelun piiriin myös suoraan kotoaan.

Tullessaan Asumisyksikkö Kilpolaan osa asiakkaista on tehnyt eroratkaisun, osa tarvitsee aikalisän perhetilanteensa selvittämiseksi. Aikuis- ja lapsiasiakkaat saavat ammatillista tukea henkiseen jaksamiseen, selviytymiseen sekä apua käytännön asioiden hoitoon. Asumisajalle tehdään palvelusuunnitelma yhdessä asiakkaan ja sosiaaliviranomaisten kanssa. Suunnitelman toteutumista tarkastellaan kuukausiraporteissa sekä kerran kuussa järjestettävissä neuvotteluissa. Asumisyksikössä aikuis- ja lapsiasiakkailla on nimetty oma työntekijä, joka tapaa asiakasta viikoittain. Tämän lisäksi asiakkailla on arkisin käytettävissään päivystyspalvelu akuuttien asioidensa hoitoon. Työntekijät työskentelevät arkisin pääsääntöisesti klo 9–16.30.

Tuote myytiin lähes kokonaan Helsingin kaupungille sen Sosiaali- ja terveysviraston kriisi- ja tilapäismajoitukseen liittyvän hankintakilpailun myötä. Lähes kaikki asiakkaat tulivat Asumisyksikköön Helsingin kaupungin sosiaalitoimen ohjaamina ja tilapäismajoitustyöryhmän kautta. Sosiaalitoimi maksoi kuukausittain palvelupakettimaksun. Lisäksi Helsingin kaupunki maksoi puitesopimuksen mukaiset palkkiot tilanteissa, joissa yksikön asiakkaalle oli onnistuttu hankkimaan vakituinen vuokra-asunto asiakkuuden päätteeksi.

Tämän lisäksi asiakkaat allekirjoittivat vuokrasopimukset asuntoihinsa ja vuokranmaksuun oli mahdollista saada Kelan asumistukea sekä perustoimeentulotukea. Ennen asiakkuuden alkua Helsingin kaupungin tilapäismajoitustyöryhmä määritteli asiakkaan asiakkuuden keston. Ensimmäinen sopimus tehtiin tavallisesti kolmeksi kuukaudeksi, jonka jälkeen sitä oli mahdollista jatkaa kuukausi kerrallaan aina kuuteen kuukauteen saakka. Asiakkuuden jatkumisesta päätti asiakkaan aikuissosiaalityöntekijä yhdessä asiakkaan ja Asumisyksikkö Kilpolan henkilökunnan kanssa.

Aiempien vuosien tapaan sosiaalityöntekijät aikuistyöstä ja lastensuojelusta olivat yksikön keskeisiä yhteistyötahoja. Tämän lisäksi yhteistyötä tehtiin yksilöllisesti sekä asiakkaan toiveiden että tarpeiden mukaan eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Asumisyksikkö Kilpolan asunnot ovat pieniä yksioita ja kaksioita, joten ne rajaavat perheiden kokoa. Monilapsisille perheille yksikön asunnot saattavat olla liian pieniä.

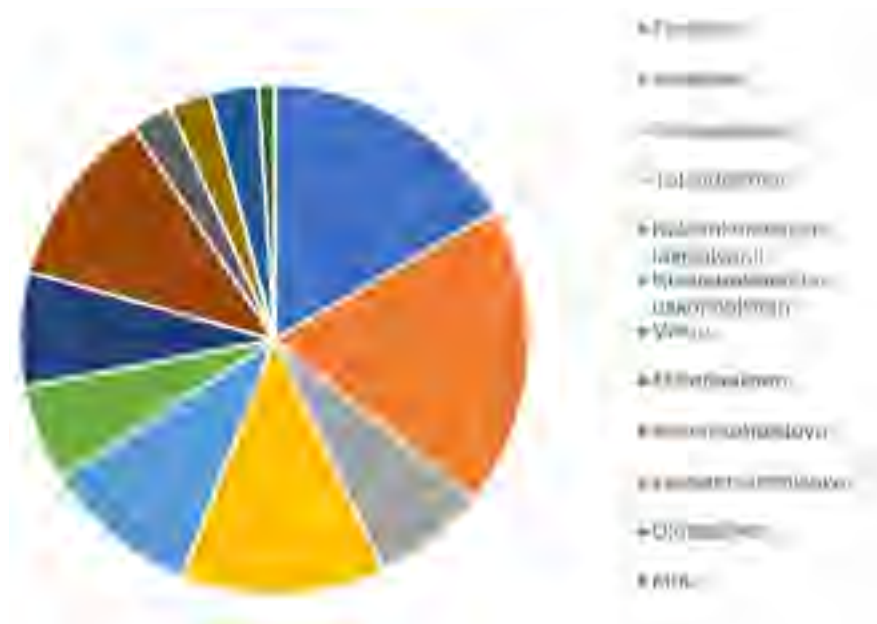
Asumisyksikkö Kilpola noudatti työssään Ensi- ja turvakotien liiton väkivaltatyön laitos- ja avopalvelutyön laatuksiteereitä.

Asumisyksikkö Kilpolassa tehtävä aikuistyö

Asumisyksikkö Kilpolan aikuisasiakkaiden kanssa työskentelyssä keskeisenä teemana on väkivaltakokemuksen läpikäyminen ja siitä selviäminen. Asiakkaiden kanssa sovitaan viikoittain 1,5 tunnin mittaiset tapaamiset omatyöntekijän kanssa. Kaikilla asiakkailla on palvelusuunnitelma, joka ohjaa työskentelyä.

Yksilötapaamisilla asiakkaat saavat väkivaltatyön lisäksi sosiaali- ja palveluohjausta. Lisäksi asiakkaiden kanssa keskustellaan vanhemmuuteen liittyvistä asioista. Pysyvän asunnon saaminen asiakkaalle on kiinteä osa Asumisyksikkö Kilpolassa tehtävää työtä, joten asiakkaita tuetaan tiiviisti asunnon hakemisessa ja asunnon saamisen esteiden poistamisessa.

Väkivallan ilmenemismuodot



Asumisyksikkö Kilpolassa on tulevaisuuteen suuntaava työote. Sitä toteutetaan kotoutumisen tukemisena muun muassa lisäämällä asiakkaiden tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelujärjestelmästä, asiakkaan oikeuksista ja velvollisuuksista. Asiakkaan tärkein yhteistyötaho on sosiaalitoimi edustajineen. Muut yhteistyötahot määrittyvät asiakkaan verkoston mukaan. Eri viranomaisiin ollaan yhteydessä myös silloin, kun asiakkaalle annetaan asiointiapua. Näissä asioissa yleisimpiä yhteistyötahoja ovat työvoimatoimisto, Kela, eri asuntotoimistot, asianajajat, oikeusaputoimistot, terveydenhuolto sekä asiakkaiden velkatilanteen selvittelyyn liittyvät velkojat ja palvelut.

Koronapandemia on vaikuttanut Asumisyksikkö Kilpolan toimintatapoihin vähentämällä tai ajoittain poistamalla kokonaan yhteisöllisen toiminnan. Asumisyksikkö Kilpolassa otettiin sujuvasti käyttöön etäyhteyksien käyttäminen. Asiakkaiden yksilötapaamiset ovat toteutuneet kuluneen vuoden aikana läsnä olemalla hygieniä ja terveysturvallisuus huomioiden tai etäyhteyksin.

Asumisyksikön aikuisasiakkaat 2018-2020



Asiakkaista 67 % eli 37 henkilöä oli maahanmuuttajataustaisia. He edustivat yhteensä 25 eri kansalaisuutta ja puhuivat äidinkielenään yhteensä 21 eri kieltä. Tästä syystä Asumisyksikkö Kilpolassa keskityttiin väkivaltatyön lisäksi maahanmuuttajatyön osaamiseen. Suurin osa asiakkaista pärjäsivät joko englannin tai suomen kielellä, jotka olivat työntekijöiden työskentelykieliä.

Avustaja toimii asiakkaan ja työntekijän kielellisenä tukena asiakastapaamisissa tai asiointipuna yksikön ulkopuolella hoidettavissa asioissa. Vastuu työskentelyn sisällöstä on aina työntekijöillä. Avustajien avulla asiakkaiden kanssa työskenneltiin arabiaksi, venäjäksi, dariksi ja kiinaksi. Virallisissa neuvotteluissa sosiaalitoimen kanssa käytettiin ammattitulkkeja. Tulkkeja käytettiin venäjän-, thain-, arabin-, turkin-, farsin-, ranskan-, nepalin-, somalin-, kurdin badinin-, japanin-, mandariinikiinan-, darin-, sekä tigrinjan-kielisten asiakkaiden kanssa. Lisäksi käytettiin kansainvälisen viittomakielen tulkkeja.

Vuonna 2020 alkaneiden asiakkuuksien kesto oli keskimäärin neljä kuukautta. Poismuuttaneita asiakkaita oli vuoden aikana 55, joista 43:lle saatiin hankittua vakituinen asunto osana työskentelyä. Kuusi heistä meni takaisin kotiin ja loput muuttivat toiseen väliaikaiseen asumismuotoon.

Asumisyksikön asiakkuuksien kestot 2018-2020



Asumisyksikkö Kilpolan aikuisasiakkaiden kanssa työskentelivät vastaava sosiaalityöntekijä ja kaksi aikuistyön sosiaaliohjaajaa.

Lapsilähtöinen väkivaltatyö Asumisyksikkö Kilpolassa

Asumisyksikkö Kilpolan lapsilähtöisen väkivaltatyön tavoitteena on käsitellä lapsen kokemaan perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan liittyviä kokemuksia, tukea lasta tunnistamaan omia tunteitaan, vahvistaa lapsen itseluottamusta ja turvallisuuden tunnetta.

Lisäksi tavoitteena on luoda turvallinen paikka ja aika puhua lapsen mieltä askarruttavista asioista luotettavan aikuisen kanssa. Lasten kanssa työskennellään enimmäkseen toiminnallisten menetelmien ja turvataitotehtävien avulla. Tapaamisten aikana tehdyt tehtävät kootaan lapsen henkilökohtaiseen kansioon, jonka lapsi saa itselleen muistoksi asiakkuuden päättyessä. Viikoittaisissa tapaamisissa varataan aikaa myös mukavaan yhdessä oloon, vapaaseen leikkiin tai esimerkiksi lautapeliin pelaamiseen.

Lapsiasiakkaille tarjotaan viikoittain yksilö-, sisarus-, tai ryhmätapaaminen. Tarkoituksena on, että tapaamiset toteutuisivat samanaikaisesti vanhemman ollessa omassa aikuistyön yksilötapaamisessaan. Pääosin tapaamiset järjestetään kuitenkin ilta-päiväpainotteisesti, sillä suuri osa lapsista on päiväkodissa tai koulussa.

Lasten tapaamisten lisäksi työskentelyyn sisältyy vähintään yksi vanhemmuuskeskustelu, jossa kartoitetaan vanhemmuutta sekä tarjotaan ohjausta ja tukea lapseen liittyvissä asioissa. Vanhemmuuskeskusteluihin osallistuvat työntekijän lisäksi vanhemman oma työntekijä, jotta aikuistyöskentelyä voitaisiin syventää jatkossa vanhemmuutta koskeviin asioihin. Vanhemmalle tarjotaan lisäksi asiointiapua esimerkiksi lapsen terveysasioiden hoitamisessa tai lapsen hoitoapua vanhemman jaksamisen tueksi.

Vanhemmuuskeskustelun/-jen yhteydessä toteutetaan kotikäynti /-jä, jonka tarkoituksena on varmistaa, että lapsella on turvallinen ja riittävän virikkeellinen elinympäristö. Työntekijät käyttivät lapsilähtöisessä väkivaltatyössä ETKL:n Ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaisu -hankkeen kehittämän Turva10-työvälineen eri versioita. Turva10 tukee lasten kanssa käytävää keskustelua silloin, kun lapsi ja työntekijä puhuvat turvallisuuden ja turvattomuuden kokemuksista. Eniten käytettiin leikki- ja kouluikäisille suunnattuja Turva10-kysymyksiä. Työväline mahdollisti monia hedelmällisiä keskusteluja lasten kanssa ja vakiinnutti paikkansa osana lapsilähtöisen väkivaltatyön rakenteita.

Asumisyksikkö Kilpolan lasten kanssa työskentelevä työntekijä oli tarvittaessa yhteydessä myös lapsen toiseen vanhempaan ja tarjosi hänelle mahdollisuutta tulla keskustelemaan vanhemmuudesta sekä lapsen kanssa työskentelystä Asumisyksikkö Kilpolassa.

Lapsityössä pidettiin maaliskuun alkuun asti viikoittaista avointa leikkikerhoa, johon kaikki Asumisyksikkö Kilpolan lapset olivat tervetulleita ilman erillistä ilmoittautumista. Myös Kilpolan yhteisölliset illat toteutuivat maaliskuun alkuun asti ja niissä oli järjestetty lapsille suunnattua toimintaa esimerkiksi elokuvan katselun, lautapeliin ja leipomisen merkeissä.

Maaliskuun alun jälkeen Koronapandemian vuoksi avointa leikkikerhoa ei enää järjestetty, vaan perheitä ohjattiin olemaan yhteydessä Helsingin kaupungin järjestämiin leikkikerhoihin. Koko perheelle avoimia tapahtumia, kuten retkiä läheisiin leikki-puistoihin, kirjastoihin ja museoihin, ei voitu vallitsevan Koronapandemian vuoksi järjestää. Normaalioloissa toteutuvat ryhmätapaamiset eri perheiden lapsille eivät myöskään tänä vuonna toteutuneet vallitsevien olosuhteiden vuoksi. Syksyn aikana ehdittiin järjestää muutama yhteisöllinen ilta, mutta kiristyvien kokoontumisrajoitusten vuoksi niistä luovuttiin jälleen vuoden loppua kohden. Osa perheistä kävi lapsityöntekijöiden kanssa tutustumassa Kontulan alueen palveluihin.

Asumisyksikön lapsiasiakkaat 2018-2020



Vuonna 2020 Asumisyksikkö Kilpolan asiakkuudessa oli yhteensä 56 eri-ikäistä lasta, vauvoista teini-ikäisiin. Lasten kanssa työskentelevän sosiaaliohjaajan työpariksi palkattiin määräajaksi työpari Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätien avustuksen turvin. Avustusrahoilla palkattu sosiaaliohjaaja mahdollisti muun muassa kaikille lapsille tärkeitä yksilötapaamiset, joissa voitiin keskittyä työskentelemään yhden lapsen kanssa kerrallaan.

Asumisyksikkö Kilpolan toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020:

1. Pitää yllä laadukasta asiakastyötä Helsingin kaupungin kanssa tehdyn puitesopimuksen mukaisesti.
2. Kehittää yhteistyötä Helsingin kaupungin sosiaalitoimen kanssa, jotta asiakkaiden tulo- ja lähtöprosessit olisivat mahdollisimman sujuvia ja nopeita.
3. Vakiinnuttaa ja ylläpitää parhaiksi havaittuja väkivaltatyön menetelmiä ja työkaluja sekä lapsi- että aikuistyössä.
4. Mahdollistaa asiakkaiden vertaisryhmätoiminta ja jatkaa yhteisöllisiä toimintoja osana asiakastyötä.

Tavoitteissa onnistuminen

1. Vuoden 2020 alusta alkaen on toteutettu uutta puitesopimusta Helsingin kaupungin kanssa. Kuukausiraportit ja palvelusuunnitelmat on otettu käyttöön osaksi dokumentointia. Asiakkuuden pitkeydessä yli kolmen kuukauden, on jatkon tarvetta arvioitu yhdessä asiakkaan ja sosiaalityöntekijän kanssa. Yhdistys palkkasi yhden työntekijän puitesopimuksen määrittelemien ehtojen mukaan.
2. Yhteistyön Helsingin kaupungin sosiaalitoimen kanssa koettiin kehittyneen, mutta lisätoimenpiteitä tarvittiin pitkän ajan kuluessa. Muutokset Helsingin kaupungin henkilökunnassa edellyttivät hyvää viestintää ja yhteistyötä, jotta tieto Asumisyksikkö Kilpolan palvelusta ja prosessista tavoittaa myös uudet työntekijät. Yhteistyö turvakotien kanssa sujui erittäin hyvin.
3. Turva-10-menetelmä on otettu vahvemmin mukaan lapsityöhön. Asumisyksikkö Kilpolan lapsityöntekijät on perehdytetty Turva-10:n käyttöön ja yksi työntekijällä kävi perehdyttäjän koulutuksen. Aikuistyössä Hyväksymis- ja omistautumisterapian osa-alueet ja ETKL:n Vaikuttavuus esiin -hankkeen kysymykset otettiin vahvemmin mukaan.
4. Alkuvuodesta yhteisölliset illat toteutuivat hyvin ja myös vertaistoimintaa aloitettiin. Maaliskuusta eteenpäin Koronapandemia esti yhteisölliset toimet.

Työn laadullinen kehittäminen

Asumisyksikkö Kilpolan kriittinen menestystekijä oli jälleen se, miten laajalti Helsingin kaupungin sosiaalitoimen työntekijät sekä muut yhteistyötahot tunsivat yksikön ja sen tuetun asumisen palvelun. Kertomusvuoden aikana Asumisyksikkö Kilpolan tunnettavuutta pidettiin yllä palvelua ostaville tahoille sekä uusille yhteistyökumppaneille. Tuloksena oli yksikön korkea käyttöaste prosentti 98 %.

Työn laatua arvioitiin myös asiakkaiden omien kokemusten kautta. Asiakaspalautetta kerätään sekä aikuis- että lapsiasiakkailta. Lisäksi työn vaikuttavuutta mitataan Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -kysymysten avulla.

Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos

Vuoden 2020 aikana Asumisyksikkö Kilpolan työtä toteuttivat vastaava sosiaalityöntekijä sekä kaksi aikuisasiakkaiden kanssa työskentelevää sosiaaliohjaajaa. Lapsilähtöistä työtä toteuttivat yksi sosiaaliohjaaja sekä yksi Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätien avustuksella palkattu määräaikainen sosiaaliohjaaja. Lisäksi viisi opiskelijaa suoritti yksikössä opintoihinsa liittyvän harjoittelun.

Toiminnan toteuttamiseen osallistuivat myös taloushallinnon henkilöstö ja toiminnanjohtaja.

Yksikön siisteydestä huolehti ulkopuolinen siivousyritys.

Asumisyksikkö Kilpolan ylijäämäksi jäi 50 563,19 €. Asumisyksikkö Kilpola sai avustusta lapsityön toteuttamiseen Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätien avustusta 30 000 €. Helsingin kaupungilta laskutettiin vuonna 2020 tuetun asumisen palvelun toteuttamisesta 286 052,05 € ja vuokra-asuntojen hankkimisessa onnistumiseen liittyviä palkkioita yhteensä 45 502,20 €.



LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖN YKSIKKÖ

Toimintaympäristöstä

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö sijaitsee yhdistyksen omistamassa Koy Kilpolantie 2- nimisessä kiinteistössä osoitteessa Kilpolantie 2, 00940 Helsinki. Toiminta on sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEA:n, Helsingin kaupungin ja Ragnar Ekbergin säätiön tukemaa ja asiakkaalle maksutonta.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö tarjosi keskusteluapua kaikille perheenjäsenille, kokijoille, tekijöille, miehille, naisille sekä lapsille ja nuorille kun perheessä oli tai oli ollut lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa. Työskentelyn tavoitteena oli väkivallan tunnistaminen, sen loppuminen ja väkivaltakokemuksesta selviytyminen. Työmenetelmiä olivat yksilö-, pari-, ja perhetapaamiset, erilaiset ryhmät sekä yhteistyö toisten perhettä auttavien ammatillisten toimijoiden kanssa.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö oli edelleen ainoa lähisuhdeväkivaltatyötä toteuttava toimija Helsingissä, joka toteuttaa perhetöytäskentelymallia. Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön väkivaltatyön asiantuntijat työskentelivät sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan kokijoiden, että tekijöiden kanssa. Pariskunnat saivat apua myös yhdessä.

Myös aikuisasiakkaiden lapsille ja nuorille tarjottiin apua Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä, jossa lapsella oli mahdollisuus turvallisesti käsitellä omaa kokemustaan.

Suurin osa asiakkaista ohjautui avun piiriin omatoimisesti. Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö teki yhteistyötä mm. Helsingin kaupungin Sosiaali- ja terveystieteiden lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden, Pariterapiayksikön, Poliisin läheisväkivaltayksikön, Helsingin sovittelutoiminnan, Helsingin seurakuntayhtymän perheneuvonnan ja Rikosuhripäivystyksen kanssa. Kyseiset tahot ohjasivat asiakkaita Lähisuhdeväkivaltatyön yksikköön.

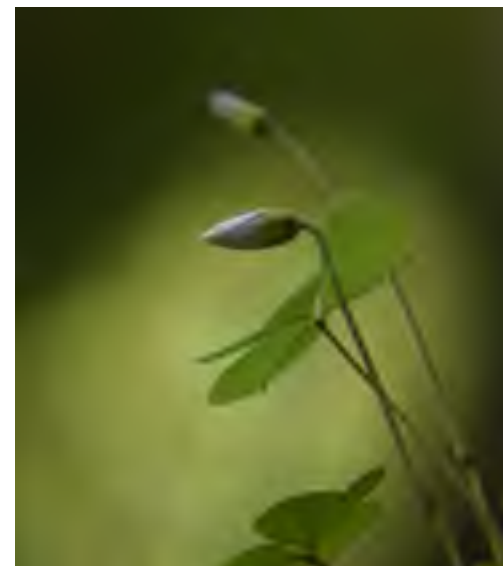
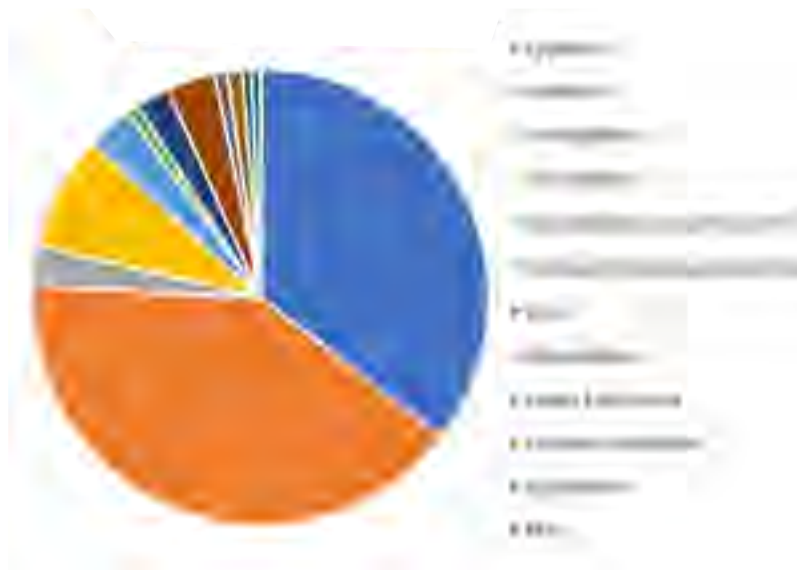
Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö noudatti työssään Ensi- ja turvakotien liiton väkivaltatyön laatukriteereitä.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävä aikuistyö

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön aikuistyön keskiössä on lähisuhdeväkivalta ja sen monimuotoisuuden ymmärtäminen. Työskentelyn alussa asiakkaiden kanssa määritellään, millaisia erilaisia väkivallan ilmenemismuotoja heidän lähisuhteissaan on ollut. Työskentelyn alkaessa kaksi yleisintä asiakkaiden kertomaa lähisuhdeväkivallan ilmenemismuotoa ovat olleet henkinen väkivalta, fyysinen väkivalta. Työskentelyn edetessä asiakkaat oppivat tunnistamaan muitakin lähisuhteissaan ilmeneviä väkivallan muotoja ja niiden vaikutuksia väkivallan kaikkiin osapuoliin.

Erityisesti aikuisasiakkaiden kanssa tehtävässä vanhemmuustyössä pidetään esillä lasten altistuminen lähisuhdeväkivallalle seurauksineen. Työskentelyn tavoitteena on auttaa asiakkaita löytämään vaihtoehtoisia toimintamalleja ja välineitä turvalliseen, väkivallattomaan elämään. Muissa elämänhallinnan ongelmissa asiakkaita ohjataan hakeutumaan niissä tarvittavan avun piiriin. Aikuistyötä toteutetaan yksilö- ja paritapaamisissa.

Väkivallan ilmenemismuodot



Aikuistyössä jokainen väkivaltatyön asiantuntija työskenteli väkivallan tekijöiden ja kokijoiden kanssa. Näin työntekijäresurssi oli tehokkaammin koko asiakaskunnan käytettävissä ja asiakasajoja voitiin antaa edelleen kaikille avuntarvitsijoille. Asiakaskäyntien rajaaminen keskimäärin viiteen käyntikertaan helpotti osaltaan asiakkaita hahmottamaan työskentelyn tavoitteet ja pitäytymään lähisuhdeväkivaltateemassa. Asiakastyöhön sisältyi myös valtakunnallinen CHAT-päivystys.

Yksikössä toteutettiin kertomusvuoden aikana puhelinpäivystystä maanantaisin klo 13–15 ja keskiviikkoisin klo 10–12. Päivystysaikana asiakkaat saivat apua lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä asioissaan, asiakasajan yksikköön tai palveluohjausta muihin tahoihin.

Yhteistyötahot sekä asiakkaat tavoittivat näin yksikön työntekijän paremmin mm. konsultointi- ja asiakasohjausasioissa. Esimies vastasi päivystyksestä sekä yhteydenotoista uusiin asiakkaisiin ja asiakasajojen varaamisesta työntekijöille. Tämä menettelytapa mahdollisti sekä nopeamman kontaktin asiakkaaseen että ajan saamisen asiakkaalle. Myös asiakkaat jakautuivat tasaisemmin työntekijöiden kesken.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä oli kertomusvuoden aikana yhteensä 355 (367/2019) naisasiakasta ja 156 (169/2019) miesasiakasta.

Paritapaamisia toteutettiin 131 (209/2019).

Pariskunnat haluavat usein varata ajan paritapaamiseen ja aloittaa työskentelyn paritapaamisilla. Ne mahdollistavat pariskunnan yhteisen työskentelyn. Paritapaamisissa osapuolet kuulevat molempien kokemukset yhteisistä väkivaltatilanteista, tulevat toistensa edessä kuulluksi yksilöinä, puolisoina, vanhempina ja asiakkaina.

Paritapaamisissa on aina läsnä kaksi työntekijää. Työskentelyn aloittaminen paritapaamisella madaltaa selkeästi hakeutumista työskentelyn piiriin. Paritapaamisia ei toteutettu etäyhteyksin.

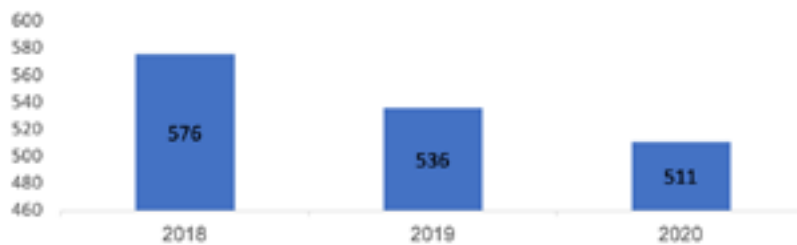
Naisasiakkaiden kanssa tehtävässä työskentelyssä toteutettiin 1050 (874/2019 yksilötapaamista ja miesasiakkaiden kanssa tehtävässä työskentelyssä toteutettiin 343 (294/2019) yksilötapaamista. Yhteensä yksilötapaamisia toteutettiin 1393 (1168/2019). Tulkattuja asiakastapaamisia oli yhteensä 42 (52/2019). Lisäksi lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä toteutettiin yhteensä 36 erilaista verkostotapaamista.

Yksilötapaamisia toteutettiin myös etäyhteyksin, puhelintapaamisina tai verkkovälitteisesti.

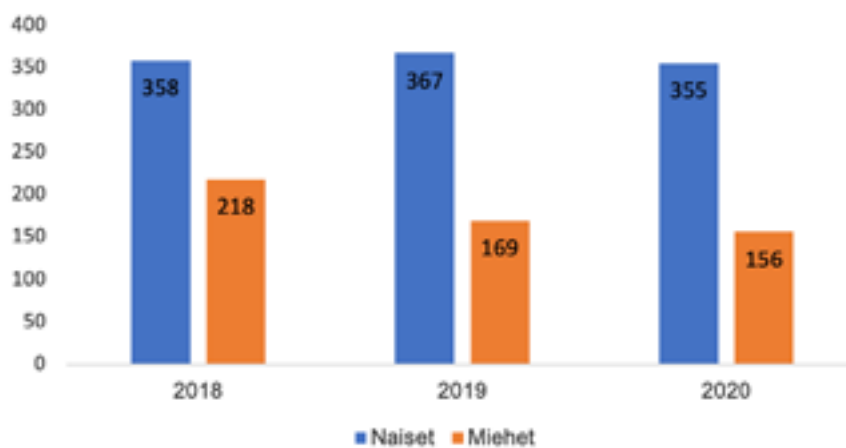
Vuoden aikana yksikössä toteutettiin kaksi aikuisille suunnattua suljettua ryhmää ja yksi suljettu lasten ryhmä.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön aikuisasiakkaiden työskentelevien henkilöstöresurssi koostui yksikön esimiehestä ja neljästä väkivaltatyön asiantuntijasta. Vuoden aikana henkilöstöresurssissa oli ajoittaista vajetta henkilöstömuutosten takia.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön aikuisasiakkaat 2018-2020



Aikuisasiakkaiden sukupuolijakauma



Lapsilähtöinen väkivaltatyö Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön kaikkien aikuisasiakkaiden 3–17-vuotiaille lapsille ja nuorille tarjottiin mahdollisuutta ottaa vastaan perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan liittyvää apua.

Lasten ja nuorten avunsaanti edellyttää, että ainakin toinen lapsen vanhemmista on Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön asiakkaana. Työskentelyn tavoitteena on tuoda lapsen tai nuoren ääni kuuluville perheen tilanteesta, antaa lapselle tai nuorelle mahdollisuus kertoa omasta kokemuksestaan ja saada välineitä selviytymiseensä. Lasten ja nuorten parissa työskentelevä väkivaltatyön asiantuntija tekee yhteistyötä niiden Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön työntekijöiden kanssa, jotka tapaavat perheen aikuisia. Näin koko perhe tuli autetuksi samanaikaisesti.

Työntekijä tapaa työskentelyn alkuvaiheessa vanhemmat tai ainakin toisen vanhemman vanhemmuustapaamisessa ja kuulee vanhempien huolet ja toiveet työskentelylle lapsen tai nuoren kanssa. Työskentelyn päättyessä työntekijä ja vanhempi/vanhemmat tapaavat ja keskustelivat esiin tulleista asioista. Vanhemmuustapaaminen voidaan lisäksi toteuttaa tarvittaessa myös työskentelyn muussa vaiheessa.

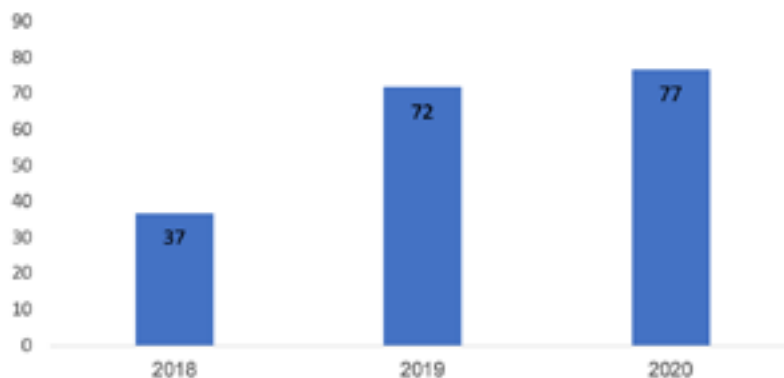
Lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työskentelyssä vanhempi-lapsitapaamiset ovat myös keskeinen työmuoto yksilötapaamisten rinnalla. Vanhempi-lapsitapaamisissa keskitytään lapsen ja vanhemman välisen positiivisen ja turvallisen vuorovaikutuksen tukemiseen. Lasten ja nuorten kanssa tehtävän työskentelyn tarkoitus on antaa lapselle ja nuorelle parempia selviytymiskeinoja.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö jatkoi Helsingin kaupungin Itäkadun lastensuojelun yksikön kanssa pilottina yhteistyötä, jossa lapsi/nuori voi aloittaa asiakkuuden yksikössä sosiaalitoimen lähettämänä ilman vanhempien asiakkuutta yksikössä. Lapsia/nuoria ohjattiin asiakkuuteen hyvin ja he myös hyötyivät työskentelystä. Myös jotkut heidän vanhemmistaan sitoutuivat omaan työskentelyynsä.

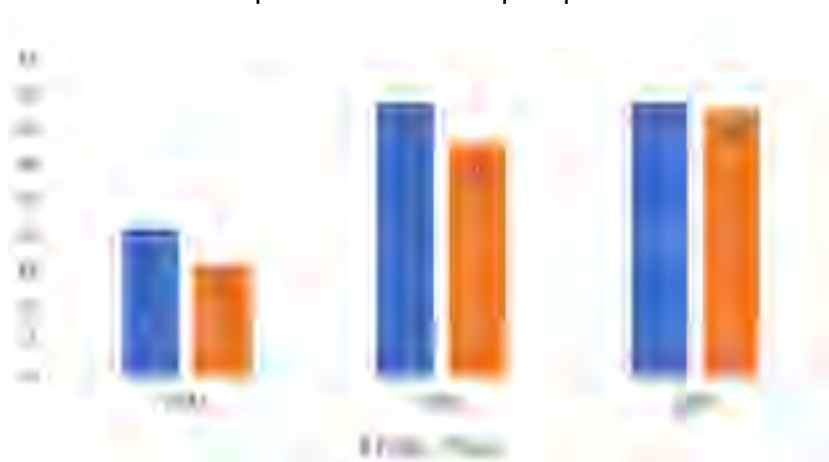
Kertomusvuotena lapsi- tai nuorisoikäisiä asiakkaita oli yhteensä 77 (72/2019). Lasten yksilötapaamisia oli 249 (47/2019), sisarustapaamisia 7 (8/2019), vanhemmuustapaamisia 87 (66/2019), vanhempi-lapsitapaamisia 31 (82/2019) sekä perhetapaamisia 16 (6/2019).

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön lapsilähtöistä väkivaltatyötä toteutti yksi väkivaltatyön asiantuntija.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön lapsiasiakkaat 2018-2020



Lapsiasiakkaiden sukupuolijakauma



Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön toiminnalle asetetut tavoitteet vuodelle 2020

1. Kokemusasiantuntijat saadaan aktiivisesti mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
2. Lapsilähtöinen väkivaltatyö yhteistyössä Helsingin kaupungin lastensuojelutoimen kanssa vakiintuu.
3. Ryhmien sisältöjä monipuolistetaan ja leiritoiminnasta hankitaan lisää kokemuksia.
4. Vahvistetaan työryhmän keskinäistä toimintaa henkilöstön vaihtuvuuden vähentämiseksi.

Tavoitteissa onnistuminen:

1. Yhdistyksen vertais- ja kansalaistoiminnan toimikunnan kokouksiin osallistui myös kokemusasiantuntijoita. Tämä mahdollisti heidän osallistumisensa toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoitteena oli aloittaa kerran kuussa toimiva Avoin kahvila, jossa kokemusasiantuntija olisi ollut paikalla. Koronaviruksen takia toimintaa ei voitu aloittaa. Asiakkaille kerrottiin keskustelumahdollisuudesta vertaistoimijan kanssa. Kokemusasiantuntijoiden saaminen aktiivisesti toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen jatkuu edelleen.
2. Lapsilähtöinen väkivaltatyö yhteistyössä Helsingin kaupungin lastensuojelutoimen Itäkatu 3:n kanssa toteutui suunnitellusti. Työryhmä kokoontui säännöllisesti kertomusvuoden aikana. Työryhmä valmisteli yhteistyössä lomakkeen, jota käytetään lapsen tullessa asiakkuuteen lastensuojelun ohjaamana. Lomakkeen avulla tehtiin kaikille osapuolille näkyväksi työskentelylle asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen sekä tarve mahdollisesta jatkotyöskentelystä.
3. Lasten vertaistukiryhmä toteutettiin yhteistyössä Suomen Kasper - Kasvatus ja perheneuvonta ry:n kanssa. Lapset saivat vertaistukea ryhmässä.

Aikuisten kanssa toteutettiin Voimaa vertaisuudesta -ryhmä verkkovälitteisesti.

Lisäksi toteutettiin alle 35 - vuotiaille aikuisille Keho oppaana-kehohuoltotunnit -niminen ryhmä. Työskentelyn tavoitteena oli lisätä läsnäolon ja rentoutumisen kykyä, tietoisuutta omasta itsestä sekä omista aistimuksista. Ryhmän vetämisestä vastasi Ensi - ja turvakotienliiton perhe- ja lähisuhdeväkivalta asiantuntija ja hänen työparinaan oli yksikön väkivaltatyön asiantuntija. Leiritoimintaa ei voitu kertomusvuotena toteuttaa johtuen koronaviruksesta.

4. Työryhmän keskinäistä sitoutumista toisiinsa, perustehtäviinsä ja yksikköonsä vahvistettiin lisäämällä yhteistä tekemistä. Tiimipalaverien ja kehittämisspäivien ohjelmaan lisättiin enemmän aikaa yhteiselle vapaalle keskustelulle. Lisäksi toteutimme virkistysiltapäiviä, joissa söimme ja ulkoilimme yhdessä. Rakenteisiin lisättiin myös yhteiset perjantaikahvit, joissa on mahdollisuus purkaa viikon aikana mieltään painavia asiakasasioita. Tavoitteena oli, että kaikki voivat lähteä viikonlopun viettoon hyvillä mielin, ilman työasioita.



Työn laadullinen kehittäminen

Kertomusvuoden aikana työntekijät osallistuivat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin erilaisiin työryhmiin. Yksikön esimies edusti yhdistystä liiton Vaikuttavuus esiin-hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on rakentaa arkiseen toimintaan systemaattinen ja vaikuttavuustietoa tuottava työtapa, jossa kokemusasiantuntijoiden ja työntekijöiden osallisuus on nostettu keskiöön. Vaikuttavuus esiin kysymykset otettiin käyttöön aikuisten kanssa tehtävässä yksilötyössä. Kysymysten avulla asiakkaan näkemys omasta tilanteestaan ja mahdollisuuksistaan muutoksiin tulevaisuudessa laajenee. Myös muutos tulee näkyväksi asiakkaalle ja työntekijälle.

Yksikön väkivaltatyön asiantuntija edusti yhdistystä ETKL:n hankkeessa, jonka tarkoituksena on kehittää liiton jäsenjärjestöille yhteinen sähköinen ajanvarausjärjestelmä. Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö on pilottina mukana hankkeessa.

Työn laadullista kehittämistä toteutettiin arkityön selkeillä rakenteilla, joihin kuuluvat viikkokatsaus, perjantaipalaverit, tiimipalaverit, työohjaukset ja kehittämispäivät.

Henkilöresurssit ja vuoden 2020 tulos

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön henkilökuntaan kuului esimies ja neljä väkivaltatyön asiantuntijaa.

Kolme aikuistyötä tekevää väkivaltatyön asiantuntijaa irtisanoutui kesä- ja heinäkuun aikana. Tulevaisuuden epävarman avustustilanteen vuoksi kaksi tehtävistä täytettiin elokuussa ja kolmas avattiin haettavaksi joulukuussa. Vuonna 2019 alkanutta ma. väkivaltatyön asiantuntijan tehtävää jatkettiin vuoden 2020 loppuun asti.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön toiminnan toteuttamiseen osallistuivat myös taloushallinnon henkilöstö ja toiminnanjohtaja.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön toimintaa rahoittivat monet tahot. STEA:n avustusta saatiin 319 652 €. Vuodelta 2019 siirtyvää avustusta jäi 52 554 €. Helsingin kaupunki myönsi järjestöavustusta 40 000 €, Ragnar Ekbergin säätiö 15 000 € ja Stiftelsen 7:nde Mars Fonden 5 000 €.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön ali-/ylijäämäksi jäi 0 €, kun ylijäämä 91 884,84 € kirjattiin STEA:n siirtyväksi avustukseksi vuodelle 2021.

YHDISTYSTOIMINTA

Hallinto ja jäsenistö

Hallituksen tehtävänä on vastata yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, hyväksyä toimintasuunnitelma ja talousarvio, päättää yhdistyksen omaisuuden myynnistä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä, ottaa ja erottaa toiminnanjohtaja ja vakinainen henkilökunta, päättää henkilökunnan työsuhteen ehdoista ja hyväksyä johto- ja taloussäännöt.

Yhdistyksen historian aikana sen hallituksen jäsenet ovat olleet eri alojen asiantuntijoita: esimerkiksi sosiaalialan -, juridiikan-, markkinoinnin-, ja valtiotieteiden osaaajia. Poliisilla on ollut perinteisesti oma edustajansa. Yhdistyksen hallituksen jäsenille ei ole sovittu erityisiä vastuualueita eikä heille makseta kokouspalkkiota.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Koronaviruksen takia vasta syyskuussa. Siihen asti hallitukseen kuuluivat pj. Marjatta Väisänen sekä muina jäseninä Lena Bremer, Taru Halla, Elina Korhonen, Marja-Leena Meriläinen, Marja-Liisa Rajakangas, Heidi Toivola, ja Tiina Vuorikivi (vpj.).

Vuosikokouksessa kauden 2020–21 hallitukseen valittiin Marjatta Väisänen (pj.), Lena Bremer, Taru Halla, Marja-Leena Meriläinen, Marja-Liisa Rajakangas, Heidi Toivola, Tiina Vuorikivi (vpj.) sekä Petri Cozma, Nina From ja Timo Mutalahti.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kertomusvuotena 12 kertaa. Hallitus hoiti sääntöjen mukaiset tehtävänsä kokouksissaan, joissa esittelijänä toimi yhdistyksen toiminnanjohtaja. Kaikissa hallituksen kokouksissa raportoitiin sekä toimintamuotojen kuulumiset että niiden ja yhdistyksen taloudelliset tilanteet.

Kertomusvuoden hallitustyöskentelyssä painottuivat edellisten vuosien tapaan erityisesti turvakotitoiminnan tilakysymykset. Turvakoti Haagalle ja yhdistyksen hallinnolle Herttoniemeen rakennettavia vuokratiloja ja Steniuksentien 20 myyntiin sekä Turvakoti Toukolan tilaongelmiin liittyviä kysymyksiä käsiteltiin kokouksissa säännöllisesti. Hallitustyöskentelyssä omat vaateensa asettivat henkilöstöjohtamisen kysymykset.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön väkivaltatyön asiantuntijat kertoivat hallitukselle väkivaltatyöstä ja väkivaltailmiöstä sille järjestetyssä marraskuussa opintoillalla.

Vuoden 2020 lopussa yhdistyksen jäsenten määrä oli 72.

Yhdistyksessä toteutettava vapaaehtoistyö

Yhdistyksessä tehtäviä vapaaehtoistyön vaihtoehtoja tuotiin jälleen esille mm. Vapaaehtoistyön messuilla ja muissa tapahtumissa, mediassa ja yhdistyksen omassa vapaaehtoistyön esitteessä. Yhdistykseen tuli kertomusvuoden aikana vapaaehtoistyöstä kiinnostuneilta yhteydenottoja, jotka johtivat vapaaehtoistyöhön turvakotien lasten leikkittäjinä, materiaalisena apuna ja tapahtumajärjestäjänä turvakodin asiakkaille. Myös Asumisyksikkö Kilpolan toimintaan osallistui vapaaehtoistyöntekijöitä.

He toimivat asioimisapuna asiakkaille. Tämä joukko teki vapaaehtoistyötä yhdistyksen toimintojen hyväksi noin 150 tuntia. Moni yksityishenkilö toteutti vapaaehtoistyötä ja kansalaisvaikuttamista lahjoittaen tavaraa yhdistyksen asiakkaille.

Yhdistyksen hallitus antoi jälleen merkittävän työpanoksen luottamustehtävänä. Se teki vapaaehtoistyötä yhdistyksen, asiakkaiden ja henkilökunnan parhaaksi yhteensä 400 tuntia toimintavuoden aikana. Yhdistyksen hallituksessa toimiminen on vaatinut jäseniltään päivitettyä väkivaltatyön tietoa, taloudellista osaamista, henkilöstöjohtamisen kokemusta ja aktiivista otetta yhteiskunnassa tapahtuvien muutosten tarkkailussa.



Viestintä ja verkostoituminen

Yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistys tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä lasten ja syrjäytymisuhan alaisten perheiden aseman parantamiseksi ja harjoittaa tutkimus- julkaisu- ja tiedotustoimintaa. Yhdistys haluaa tiedottaa toiminnastaan ja tuoda esille perhe – ja lähisuhdeväkivallan tematiikkaan liittyviä asioita. Yhdistys osallistuu yhteiskunnassa käytävään, viitekehyyseensä liittyvään keskusteluun ja pitää avuntarvitsijoiden asiaa esillä.

Visionsa mukaan Pääkaupungin turvakoti ry on edelläkävijä, jonka asiantuntemus on haluttua ja laajasti käytettyä. Yhdistys toimintamuotoineen haluaa pysyä ajan tasalla, olla aktiivinen toimija omissa verkostoissaan sekä vaikuttaa alan kehittämiseen kotimaisilla ja ulkomaisillakin yhteistyöfoorumeilla.

Yhdistyksen toimintamuotojen lähimmät verkostot ja yhteistyökumppanit ovat Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Ensi- ja turvakotien liitto jäsenjärjestöineen, Helsingin kaupunki, Poliisi, Helsingin sovittelutoimisto ja Kirkon perheasiain neuvottelukeskus ja Rikosuhripäivystys. Normaalioloissa yhdistys verkostoituu aktiivisesti niiden pääkaupunkiseudun toimijoiden kanssa, joiden kanssa jaetaan yhteisiä mielenkiinnon kohteita, tehdään yhdessä asiakastyötä tai muuta yhteistyötä.

Sosiaali- ja terveysalan oppilaitokset sekä yliopistot ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita. Sosionomi (amk)-ja yliopisto-opiskelijat voivat suorittaa käytännön harjoittelujaksonsa joko turvakoodeissa tai Asumisyksikkö Kilpolassa. Myös aikuiset lähihoitaja-opiskelijat voivat suorittaa opintoihinsa kuuluvia harjoittelujaksoja Asumisyksikköä Kilpolan lapsityössä. Lisäksi normaalioloissa tietoa lähisuhdeväkivaltailmiöstä ja yhdistyksessä tehtävästä työstä annetaan opinto- ja tutustumiskäynneillä.

Koronapandemia vaikutti yhdistyksessä tehtävään verkostoitumistyöhön. Käytännössä maaliskuusta lähtien kasvokkain tapahtuva verkostoituminen loppui kokonaan, kunnes etäyhteyksin toteutettavat tapaamiset, kokoukset ja koulutukset käynnistyivät. Yksiköt ottivat maaliskuunkin jälkeen opiskelijoita harjoitteluihinsa, mutta muut kasvokkain tapahtuva vaikuttamistyö muuttui etäyhteyksin tehtäväksi työksi.

Viestinnälle ja verkostoitumiselle asetetut tavoitteet vuonna

Tekemällä yhteistyötä tiedotusvälineiden kanssa, ottamalla omilla www.paakaupunginturvakoti.fi – ja Facebook-sivuillaan osaa sosiaalisessa mediassa käytävään keskusteluun sekä toimittamalla palveluistaan kertovia esitteitä erilaisten verkostojensa toimipisteisiin.

1. Kertomalla erilaisissa tilaisuuksissa sekä yhdistyksen kansalaisjärjestöluonteesta että kansalaisten mahdollisuudesta liittyä yhdistyksen jäseneksi sekä tiedottamalla jäsenilleen yhdistyksen kuulumisista jäsenkirjeiden ja -tilaisuuksien sekä Enska-lehden välityksellä.
2. Ottamalla vastaan tutustumis- ja opintokäynneille haluavat vierailijat väkivaltatyön tietoisuuden lisäämiseksi.
3. Toteuttamalla toimintavuoden aikana 1-2 alaansa liittyvää seminaaria tai erilaisia koulutus- tai muita tapahtumia yhteistyössä verkostojensa kanssa.

Tavoitteissa onnistuminen

1. Yhdistys toimintamuotoineen näkyi vuoden aikana runsaasti radiossa, lehdistössä ja televisiossa. Yhdistyksen www.sivut, Facebook ja Twitter pidettiin ajan tasalla. Erilaisten verkostojen toimipisteisiin toimitettiin tietoja palveluista pääsääntöisesti sähköisesti.
2. Koronaepidemian vuoksi vieraita ei otettu vastaan maaliskuun jälkeen.
3. Koronaepidemian vuoksi yhdistys ei toteuttanut yhtään seminaaria tai koulutustapahtumaa.

TIETOHALLINTO

Yhdistys toteutti ICT-palvelut yhdessä ulkoistetun palveluntarjoajan Tibio Oy:n kanssa.

Vuoden 2020 aikana panostettiin lukuisiin tietohallintoon ja -turvaan liittyvien kysymysten ratkaisemiseen ja parantamiseen.

Koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen takia työn tekemisen tapoja jouduttiin kehittämään ja samalla varmistamaan, että etätyöskentelyä voitiin toteuttaa tietoturvallisesti. Käytännössä kaikki mahdolliset kokoukset - myös asiakastapaamiset asiakkaan niin toivoessa - siirrettiin sähköisesti toteutettaviksi. Yhdistys järjesti etätyövalmiudet sekä yhteyksin että konein niitä tarvitseville.

Yhdistyksessä lisättiin voimakkaasti henkilöstön digitaalista- ja tietoturvaosaamista sekä parannettiin yhdistyksen tietoturvaa entisestään yhdessä Tibio Oy:n kanssa. Yhdistys siirtyi muun muassa vahvaan tunnistautumiseen kaikissa tietoverkkopalveluisaan.

Toimintavuoden aikana päivitettiin kaikki yhdistyksen tietosuojan -ja turvaan liittyvät ohjeet ja selvitykset.

Yhdistyksessä otettiin käyttöön myös sähköisen allekirjoituksen palvelut sekä sähköinen henkilöstöjärjestelmä Sympa. Yhdistys sai 15 000 € arvoisen lahjoituksen Global Voicelink GVL Oy:lta. Lahjoitus koostui erilaisista ICT -laitteista.

Yhdistyksessä tehdään ensimmäinen erillinen tietotilinpäätös toimintavuodesta 2020.

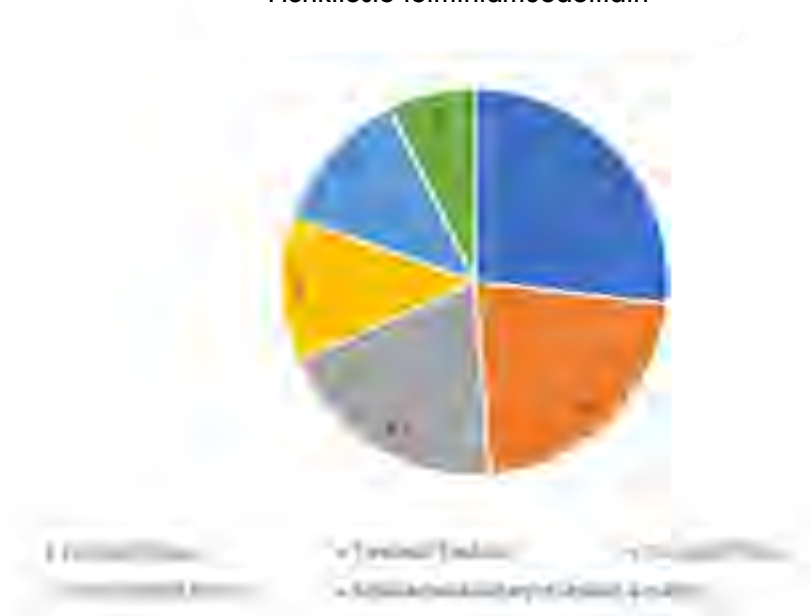
HENKILÖSTÖ

Yhdistys tukee sekä henkilökunnan asiantuntemuksen että osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä. Niiden lisäksi yhdistys pitää tärkeänä, että työyhteisön ilmapiiri ja työolosuhteet tukevat henkilöstöä sen vaativissa työtehtävissä.

Pääkaupungin turvakotiyhdistyksen eri toimintamuodoissa työskenteli vuoden 2020 aikana vakituisissa ja määräaikaisissa työsuhteissa keskimäärin 41 henkilöä (40/2019). Henkilöstöstä naisia oli 38 (93 %) ja miehiä 3 (7 %). Henkilöstön keski-ikä oli 40 vuotta. Henkilöstöstä 83 %:lla on korkeakoulututkinto.

Heidän lisäksi yhdistyksen palveluksessa työskenteli joukko tilapäisiä sijaisia, joita oli keskimäärin 40 henkilöä, sekä maahanmuuttajatyön ja lasten ryhmien avustajia. Yhdistyksen palveluksessa työskenteli vuoden 2020 aikana kaikkiaan 123 eri henkilöä.

Henkilöstö toimintamuodoittain



Koulutus

Yhdistyksen henkilökunta osallistui erilaisiin yhdistyksen sisäisiin ja yhteistyökumppaneiden – esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen ja Ensi- ja turvakotien liiton – järjestämiin koulutuksiin. Yhdistys on vahvistanut viimeisten vuosien aikana henkilöstönsä ammatillista osaamista sekä työmuotokohtaisin koulutuksin että opintomatkein. Koronapandemian vuoksi koulutuksia toteutettiin etäyhteyksin, eikä opintomatoja järjestetty.

Henkilöstön hyvinvoinnille asetetut tavoitteet vuonna 2020

1. Pääkaupungin turvakoti ry järjestää henkilökunnalleen työterveyshuollon.
2. Yhdistyksessä panostetaan henkilökunnan vaikuttamisen mahdollisuuksiin sekä perustehtävissään että yhdistyksen toiminnassa. Yhdistyksessä toimii aktiivisesti Kansalais- ja vertaistoiminnan-, Lapsityön-, Vapaaehtoistoiminnan-, Tiedotuksen-, Yhteistominnan- ja Työsuojelun toimikunnat sekä luottamusmies. Vahvistetaan yhdistyksessä olevaa HR-osaamista.
3. arjestaetaan työhjoausta kaikille asiakastyötä tekeville sekä muille sitä haluaville työntekijöille.
4. Tuetaan perhe- ja työelämän yhteensovittamista.
5. Kuunnellaan työntekijöiden ajatuksia ja mielipiteitä.
6. Järjestetään yksi henkilöstön virkistyspäivä.
7. Järjestetään yhteinen joulujuhla.

Tavoitteissa onnistuminen:

1. Henkilökunnan työterveyshuollon sopimusosapuoli oli vuonna 2020 lääkärikeskus Aava. Loppusyksystä työterveyshuolto toteutti työpaikkaselvityksen Asumisyksikkö Kilpolassa ja lähisuuhdeväkivaltatyön yksikössä.

2. Yhdistyksessä toimii aktiivisesti Kansalais- ja vertaistoiminnan-, Lapsityön-, Vapaaehtoistoiminnan-, Tiedotuksen-, Yhteistominnan- ja Työsuojelun toimikunnat sekä luottamusmies. Toimikunnissa – jotka kokoontuivat säännöllisesti - oli edustajansa jokaisesta yksiköstä. Toimikuntien puheenjohtajat osallistuvat laajennettuihin esimiestyöryhmiin neljästi vuoden aikana kertoen toimikuntien työskentelystä sekä saavutetuista tavoitteista.

Yhdistys siirtyi vuonna 2020 sähköisen henkilöstöjärjestelmän Sympa HR:n käyttöön.

Henkilöstöhallinnon prosesseja sähköistettiin samassa yhteydessä. Henkilöstöhallinnon henkilöstö osallistui vuoden aikana työsuuhdeasioihin liittyvään koulutukseen.

3. Kaikki asiakastyötä tekevät saivat säännöllistä työhjoausta. Työryhmille järjestettiin ryhmätyöhjoausta, johon myös yksiköiden esimiehet osallistuivat. Esimiehillä oli mahdollisuus myös omaan yksilötyöhjoaukseen. Työntekijöille järjestettiin tarvittaessa debriefing-tilaisuuksia. Tarvittaessa työntekijöille tarjottiin myös mahdollisuutta yksityisen psykologipalvelun käyttöön.

4. Yhdistyksen työntekijöiden toiveita työaikojen muutoksista kuultiin ja halukkaille järjestettiin mahdollisuus esimerkiksi osakaisuuteen, mikäli se oli yksikön perustehtävän toteuttamisen kannalta mahdollista.

5. Henkilöstölle toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka tulokset käsiteltiin yhdistyksen YT-toimikunnassa, esimiestyöryhmässä sekä hallituksessa. Tulokset toimenpide-ehdotuksineen käsiteltiin koko henkilöstön kanssa Syyskahvitilaisuuksissa.

Työhyvinvointikyselyn tärkeimpinä vahvuuksina todettiin työn merkityksellisyys, omat voimavarat ja työntekemisen taidot sekä kehittämiskohteina sisäinen viestintä ja kehittäminen.

Esimiestyön valmennusta jatkettiin vuonna 2020 ja sitä jatketaan edelleen vuonna 2021.

6. Poikkeusolojen takia henkilöstön virkistyspäivää ei järjestetty vuonna 2020. Henkilöstölle jaettiin virikeseteleitä virkistyskäyttöön.

7. Poikkeusolojen takia henkilöstön pikkujouluja ei järjestetty vuonna 2020. Sen sijaan henkilökunnalle tarjottiin joululounas.

TALOUS

Yhdistyksen talous meni vuonna 2020 suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti.

Turvakodit:

Turvakotien rahoittajana toimii valtio, joka myönsi Turvakoti Haagalle 1 110 000 €, Turvakoti Toukolalle 730 000 € ja Turvakoti Pellakselle 790 000 € valtionavustukset.

Turvakotien taloudelliset tulokset, kun THL:lle palautettavat osuudet on huomioitu, ovat: Turvakoti Haaga 0 €, Turvakoti Toukola - 4 603,73 € ja Turvakoti Pellas 2 041,32 €.

THL:lle jäi palautettavaa seuraavasti: Turvakoti Haagalta 1 377 026,68 € ja Turvakoti Pellakselta 21 533,33 €.

THL:ltä saatavaa turvakoti Toukolalle jäi 1 070,77 €.

Asumisyksikkö Kilpola:

Asumisyksikkö Kilpolan tulokseksi jäi 50 563,19 €. Asumisyksikkö Kilpola sai avustusta lapsityön toteuttamiseen Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiöltä 30 000 €. Helsingin kaupungilta laskutettiin vuonna 2020 tuetun asumisen palvelun toteuttamisesta 286 052,05 € ja vuokra-asuntojen hankkimisessa onnistumiseen liittyviä palkkioita yhteensä 45 502,20 €.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö:

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön toimintaa rahoittivat monet tahot. STEA:n avustusta saatiin 319 652 €. Vuodelta 2019 siirtyvää avustusta jäi 52 554 €. Helsingin kaupunki myönsi järjestöavustusta 40 000 €, Ragnar Ekbergin säätiö 15 000 € ja Stiftelsen 7:nde Mars Fonden 5 000 €. Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön tulokseksi jäi 0 €, kun ylijäämä 91 884,84 € kirjattiin STEA:n siirtyväksi avustukseksi vuodelle 2021.

Hallinto:

Hallinnon alijäämäksi jäi - 19 602,38 €.

Yhdistyksen vuoden 2020 taloudellinen tulos on 24 315,76 €.

Yhdistyksen taloudenpidolle asetetut tavoitteet 2020

1. Sopeuttaa toiminta saadun rahoituksen mukaan ja pitää talous vakaana.
2. Tehdä kustannussäästöjä kilpailuttamalla palveluita.
3. Raportoida hallitukselle talustilanteesta säännöllisesti.
4. Osallistua taloudenpidon näkökulmasta Asumisyksikkö Kilpolan tilanteen ratkaisemiseen, mikäli kilpailutus hävitään.
5. Kehittää varainhankinnan tapoja.
6. Kehittää yhdistyksen varallisuuden hoitoa/hallintaa.



Tavoitteissa onnistuminen

1. Toimintavuosi meni taloudelliselta kannalta tavoitteen mukaisesti ja talous oli vakaa.
2. Toimintavuoden aikana kilpailutettiin mm. työterveyshuollon palvelut.
3. Kustannuspaikkakohtaisia talousarviovertailuja ja ennusteita tilinpäätöksen tilanteesta seurattiin kuukausittain hallituksen ja esimiestyöryhmän kokouksissa. Yhdistyksen hallitukselle ja toiminnanjohtajalle laadittiin tuloslaskelmien lisäksi muita laskelmia ja selvityksiä yhdistyksen ja toimintamuotojen taloustilanteesta.
4. Asumisyksikkö Kilpolan tilanne jatkui kilpailutuspäätöksen jälkeen vakaana. Sopimus Helsingin kaupungin kanssa tehtiin 2+2 vuotisena 1.1.2020 alkaen. Yksikön käyttöastetta ja Asumisyksikkö Kilpolan taloudellista tilannetta seurattiin hallituksessa erityisen tarkasti, jotta mahdollisesti heikentyvään tulokseen voitaisiin ajoissa puuttua.
5. Yhdistyksen varainhankinta pysyi aiemman kaltaisena, jäsenten maksualltius oli hyvä. Varainhankinnan muita muotoja kehitetään edelleen.
6. Yhdistyksen varallisuutta hoidettiin huolellisesti ja sen hoitoa /hallintaa kehitetään edelleen.

Muut saadut avustukset ja lahjoitukset

Yhdistyksen toiminnan toteuttamiseksi saatiin muita avustuksia säätiöiltä ja Helsingin kaupungilta yhteensä 90 000 € sekä lahjoituksia yrityksiltä ja yksityisiltä tahoilta yhteensä 12 261,50 €.

Avustukset

Avustuksia haettiin ja saatiin seuraavilta tahoilta:

- 40 000 € Helsingin kaupunki, järjestöavustus (Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävän työn toteuttamiseksi)
- 30 000 € Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiö (Asumisyksikkö Kilpolan lapsityön toteuttamiseksi)
- 15 000 € Ragnar Ekbergin säätiö (Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävän työn toteuttamiseksi)
- 5 000 € Stiftelsen 7:nde Mars Fonden (Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävän työn toteuttamiseksi)

Lahjoitukset

Yhdistys sai toimintavuoden aikana lahjoituksia yhteensä 12 261,50 €.

Rahankeräyslupa

Yhdistyksellä oli toimintavuotena voimassa oleva poliisihallinnon myöntämä rahankeräyslupa. Rahankeräysluvan avulla varoja kerättiin muun muassa yhdistyksen nettisivuilla.

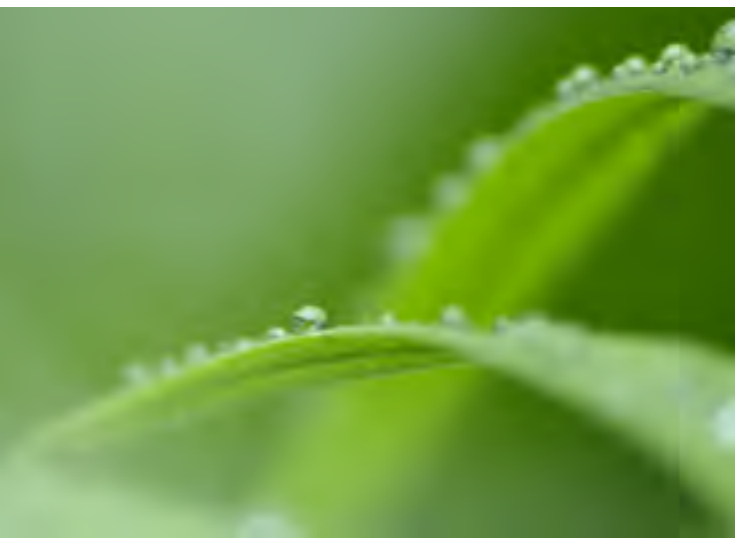
Vuoden 2020 aikana yhdistyksen keräystilille tuli lahjoituksia yhteensä 6 586,50 €.

Tilintarkastus

Vuosikokouksessa yhdistyksen varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin KHT Yrjö Haukatsalo ja tilintarkastusyhteisö AuditPlan Oy päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Immonen ja varatilintarkastajiksi KHT Jonas Sandell ja HT Pauli Aaltonen.

Henkilöresurssit

Yhdistyksen hallinnossa työskenteli talous- ja HR-vastaava sekä osa-aikainen talousassistentti. Yhdistyksen palkkahallinto on ulkoistettu Auctora Oy:lle. Työskentelyyn osallistui myös toiminnanjohtaja.



PALAUTE

Pääkaupungin turvakoti ry arvostaa asiakkailtaan saamaansa palautetta ja sitä kerätään eri tavoin. Toimintayksiköissä ymmärretään palautteen arvo ja merkitys perustehtävän kehittämiseksi. Palautteet käydään läpi yksiköissä, yhdistyksen esimiestyöryhmässä sekä tarvittaessa hallituksessa ja niiden perusteella kehitetään toimintaa.

Asiakkailla on myös aina halutessaan mahdollisuus antaa palautteensa kasvokkain. Palautteenantotilaisuudessa paikalla ovat asiakkaan työntekijä, yksikön esimies ja tarvittaessa toiminnanjohtaja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kerännyt **turvakotien** asiakkaiden asiakaspalautteen vuoden 2016 loppupuoliskolta lähtien. Palaute kerätään sähköisellä lomakkeella, jonka asiakas täyttää itsenäisesti, ja joka lähetetään sähköisesti suoraan THL:lle. Palautetta annetaan asteikolla 1–5. Lomake on saatavilla suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä. Loppuvuodesta 2020 lomake saatiin lisäksi joillakin muilla kielillä kuten arabiaksi ja venäjäksi. Tarvittaessa palautekeskustelussa paikalla ollut tulkki voi auttaa asiakasta vastaamisessa, ja lomakkeen voi halutessaan täyttää myös paperisena. Turvakodin henkilökunta ei näe asiakkaan vastauksia.

THL:n turvakodeille toimittamien asiakaspalautetilastojen avulla voi verrata yksittäisen turvakodin ja kaikkien palveluntuottajien turvakotien saaman palautteen keskiarvoja ja vastauksia tarkemminkin. Palautteen keskiarvon saa jokaiselta puolivuotisjaksolta erikseen, ja lisäksi palautteen keräämisen alusta lähtien.

Turvakodeissa on käytäntönä, että kaikkia turvakodin asiakkaita pyydetään ja ohjataan täyttämään asiakaspalautte turvakotijakson päättyessä. Käytännössä joidenkin asiakkaiden palautteet jäivät puuttumaan jakson päättyessä yllättäen, asiakkaan muuttovaiheen aikataulujen tai muiden vastaavien syiden takia. Asiakas voi myös luonnollisesti jättää lomakkeen täyttämättä tai lähettämättä, jota henkilökunta ei saa tietää.

Vuoden 2020 alkupuoliskolla (tammi-kesäkuussa) asiakaspalautte saatiin 21 % Turvakoti Haagan aikuisasiakkailta, 27 % Turvakoti Toukolan aikuisasiakkailta ja 40 % Turvakoti Pellaksen aikuisasiakkailta. Prosenttien alhaista tasoa tullaan selvittämään THL:n kanssa, kun kuitenkin valtaosalle asiakkaista annetaan palautelomake täytettäväksi.

Myös lapsiasiakkailta pyydetään palautetta THL:n lomakkeella. Lomake on mahdollista lähettää sähköisesti, tai sen voi täyttää paperisena. Isommat lapset käyttävät sähköistä lomaketta mielellään, ja siihen vastaaminen avokysymyksiä lukuun ottamatta on vaivatonta. THL:n ohjeen mukaan paperiversioita lähetetään postitse sopivaksi katsotuin väliajoin. Näin palautteet eivät lasten osalta aina kirjaudu sille ajanjaksolle, jolla turvakotijakso on toteutunut. Vuoden 2020 koostetta lasten palautteista ei vielä ole saatu.

Turvakoti Haagan asiakaspalautteen keskiarvot ovat jokaisen yleiskysymyksen osalta yli 4, poikkeuksena ainoastaan turvakodin tilat (3,9). Heikoimman arvion tilojen lisäksi saavat arjen voimavarojen paraneminen (4,0), hyödyllinen tieto väkivallasta (4,1) sekä henkinen tuki ja apu väkivallan käsittelyyn (4,1).

Turvakotipalvelun keskeiset periaatteet, kuten palvelun luottamuksellisuus (4,8) näyttää saadun palautteen perusteella toteutuvan Turvakoti Haagassa erinomaisesti. Hyvän arvion saavat myös turvallisuus palvelun aikana, palvelun hyödyllisyys sekä palvelun kokonaisvaltaisuus (4,6).

Avovastauksissa asiakkaat kiittivät henkilökuntaa koko turvakotijakson aikana saamastaan tuesta ja avusta väkivallasta irtautumiseen ja uuden elämän aloittamiseen. Kielteistä palautetta asiakkaat antoivat ainoastaan turvakodin tiloista.

Myös **Turvakoti Toukolan** asiakaspalautteiden keskiarvot ovat yli 4. Heikoimman arvion saavat tiedonsaanti muista sote-palveluista ja oikeudellisista palveluista, tuki käytännön asioissa, hyödyllinen tieto väkivallasta sekä henkinen tuki ja apu väkivallan käsittelyyn (4,2).

Turvakoti Toukola saa kiitettävät arviot sijainnista (4,8), yhteydenaannin helppoudesta (4,7), palvelun hyödyllisyydestä, luottamuksellisuudesta sekä turvallisuuden tunteesta palvelun aikana (4,6).

Turvakoti Toukolassa asiakkaat ovat avovastauksissa antaneet erityisen positiivista palautetta turvallisuuden tunteesta, ympäri vuorokauden saatavilla olevasta keskusteluavusta sekä tuesta väkivallasta irtaantumiseen. Joukossa oli yksi kielteinen palaute, joka koski asiakkaan kokemusta riittämättömästä tuesta kriisitilanteessa.

Turvakoti Pellaksen asiakaspalautteen keskiarvo on yli 4,5. Heikoimman arvion saavat tiedonsaanti palvelusta (4,1), yhteydenaannin helppous ja turvallisuuden lisääntyminen palvelun aikana (4,4).

Turvakoti Pellaksen arviot ylittävät tai ovat samalla tasolla muihin palveluntuottajiin verrattuna monella osa-alueella: henkilökunnan osaaminen ja ammattitaito, päätöksentekoon osallistuminen, palvelun kokonaisvaltaisuus, hyödyllisyys ja luottamuksellisuus, tuki käytännön asioissa, hyödyllinen tieto väkivallasta, turvallisuuden tunne palvelun aikana sekä sijainti (4,8).

Avovastauksissa asiakkaat kiittivät henkilökuntaa saamastaan tuesta oman elämän solmujen avaamiseen ja toivon luomisesta. Kiitosta henkilökunta sai myös siitä, että turvakodilla on saanut niin omaa rauhaa kuin seuraakin tarpeen mukaan. Ruokaa keuhuttiin hyväksi. Turvakoti Pellaksen sijaintia pidettiin toisaalta hyvänä (kotipaikkakunta, pystyi säilyttämään muut tukipalvelut, rauhallinen sijainti) mutta toisaalta syrjässä ja harvasti kulkevien bussiyhteyksien päässä olevana.

Asumisyksikkö Kilpolassa työn laatua on arvioitu myös asiakkaiden omien kokemusten kautta. Asiakaspalautetta kerätään sekä aikuis- että lapsiasiakkailta.

Aikuistyön palautelomakkeella kartoitettiin, miten kattavasti asiakkaat kokivat saaneensa apua eri asioissa sekä miten tyytyväisiä asiakkaat olivat Kilpolan aikuis- ja lapsityöhön. Asiakaspalautteita saatiin kerättyä 41 %:lta asiakkaista. Heistä 73 % kertoi käyttäneensä päiivystystä yksilötapaamisen lisäksi ja 100 % heistä ympyröi hymyilevän merkin palautteeksi.

Lapsilta kysyttiin, tulivatko he mielellään tapaamisille. Tähän lapsista 91 % vastasi "kyllä" ja 9 % "välillä". Lapsilta kysyttiin myös, kokivatko he tärkeiksi keskusteltavat asiat. Tähän 55 % lapsista vastasi "kyllä", 27 % "välillä" ja 18 % "ei".

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikön asiakkailta kerättiin palautetta Sofia-asiakastietojärjestelmän kautta. Asiakas täytti palautelomakkeen viimeisellä käyntikerralla. Palautteita saatiin vain 39 asiakkaalta. Vähäisen palautemäärän selittää se, että Koronapandemian vuoksi suuri määrä asiakastapaamisista toteutui maaliskuun jälkeen etätapaamisina. Tällöin palautelomaketta ei voitu täyttää. Palautteiden määrää vähentäneen osaltaan myös se, että palautelomakkeen voi täyttää vain suomeksi. Lisäksi yksikön asiakkuudet eivät aina pääty suunnitellusti.

Vastanneista 77 % tavoitteli asiakkaaksi tullessaan vaikean elämäntilanteen kanssa selviytymistä, 57 % väkivallasta irrottautumisen ja 44 % väkivallan käytön loppumisen. Väkivallan käytön loppumisen saavutti kertomansa mukaan erinomaisesti 33 % ja hyvin 33 % vastanneista. Vaikean elämäntilanteen kanssa selviytymiseen apua sai erinomaisesti 41 % ja hyvin 39 %. Apua ja tukea vanhemmuuteen erinomaisesti tai hyvin koki saaneensa 57 % vastanneista.

YHTEISTYÖ

Pääkaupungin turvakoti ry:n toimintamuodot ja niissä tehtävä perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö olivat vuoden aikana jälleen jatkuvan koti- ja ulkomaisen kiinnostuksen kohteina. Lähisuhdeväkivaltailmiö ja -työ sekä yhdistyksen toimintamuodot kiinnostivat myös mediaa, jonka välineissä yhdistys oli vuoden aikana monipuolisesti esillä. Yhdistyksellä oli edustus seuraavissa yhteistyökumppaneiden työryhmissä:

Amnesty/ Joku raja-työryhmä/ Karola Grönlund, Minna Remes-Sievänen

Helsingin kaupunki/ Lähisuhdeväkivaltatyöryhmä/ Karola Grönlund

Rikosuhripäivystys/ Uudenmaan aluetyöryhmä/ Karola Grönlund

ETKL/ Vaikuttavuus esiin -hanke/ Seija Kilpinen

ETKL/ Sähköinen ajanvarausjärjestelmä-hanke/ Maria Siljander

THL/ Asiakasprosessin yhtenäisyyden kehittäminen turvakotien sisällä/ Minna Remes-Sievänen

Väkivaltatyön toimijat Espoossa/ Jenni Lemercier

KATSAUS TULEVAAN

Turvakoti toiminta on Pääkaupungin turvakoti ry:n ydintoimintaa, eikä valtionrahoitteisen turvakoti toiminnan ylistämistä voi lopettaa. Valtionavustus on mahdollistanut maksuttoman avun sen tarpeessa oleville, turvakoti palvelun ja työn kehittämisen sekä väkivaltatyön ja kriisiauttamisen osaamisen kehittämisen.

Yhdistyksen turvakoti toiminnan asiantuntijuus velvoittaa yhdistystä pyrkimään siihen, että se saisi avattua vielä yhden turvakodin pääkaupunkiseudulle. Yhtä paljon velvoittavat kaikki ne asiakkaat, joita yhdistyksen turvakodit eivät voineet kertomusvuotena ottaa vastaan.

Pelkästään Turvakoti Pellaksessa ei kyetty ottamaan vastaan noin 150 asiakasta, koska turvakoti oli täynnä. Näiden asiakkaiden määrä vastaa yhden 7- paikkaisen turvakodin asiakasmäärää. Turvakoti toimintaan sopivien tilojen etsiminen Espoosta tulee aloittaa ja alkaa valmistautumaan THL:n mahdollisesti avaamaan turvakoti palveluntuottajien hakuun syksyllä 2021. Yhdistyksen tulee asettaa tavoitteekseen toisen turvakodin avaaminen Espooseen vuonna 2022.

Helsingin kaupungin kanssa tehty 2+2-vuotinen sopimus koskien Asumisyksikkö Kilpolan tuetun asumisen palvelua on jälleen kipuulun vaiheessa. Vuoden 2021 jälkeen on kahden mahdollisen optiovuoden aika. Ottaako Helsingin kaupunki ne käyttöön? Vastaus kysymykseen tulee viimeistään kesäkuussa 2021, jolloin yhdistys on jälleen taloudellisesti vakavan asian äärellä. Jatkuuko Asumisyksikkö Kilpolan toiminta vai päättykö se? Tilanteeseen on hyvä varautua erilaisin suunnitelmin.

Helsingissä toteutettavassa lähisuhdeväkivaltatyön avokentässä tulee lähivuosina tapahtumaan myös Koronaviruksen tuomia muutoksia. Toimijoita voi tulla lisää, mutta myös toimimisen tapoja. Asiakastyön tekemisen tavat ovat murroksessa ja muutokset ovat tulleet jäädäkseen. Onko yhdistys mukana muutoksen kärryissä, vai putoaako se vauhdikkaassa kyydissä ojaan?

Yhdistyksen on tutkittava oman avopalvelutyön toteuttamista kriittisesti ja varmistettava, että se monimuotoistuu ja saavuttaa sellaisen kilpailukyvyyn, jolla paikka tulevissa perhekeskuksissa voidaan saavuttaa. On siis tehtävä työtä sen eteen, että yhdistyksen avopalvelutyön edustajat saavuttavat entistä enemmän näkyvyyttä, tunnettavuutta ja paikkansa erilaisissa sote-kehittämisen ryhmissä.

Vuoden 2021 lopulla toteutuu kauan työstetty ja odotettu yhdistyksen hallinnon ja turvakoti Haagan muutto Herttoniemeen Työnjohtajankatu 5:een. Alkanut vuosi tulee olemaan Herttoniemi-painotteinen erilaisine vaiheineen ja vaatimuksineen. Steiniuksentiellä olevan irtaimiston selvitysprosessit, turvakoti työn tekemisen muutosprosessit, työryhmässä tapahtuvien muutosten ja henkilöstön rekrytoinnin hallitseminen, Herttoniemen tilojen valmiiksi sisustaminen ovat vain alaviitteitä suuresta asiakokonaisuudesta. Tiedossa on paljon ja monipuolisesti erilaisia asioita tehtäviksi, mutta niistä kaikista selvittää ja kaikki saadaan aikanaan tehdyksi.

Koronavuotta 2020 seuraa Koronavuosi 2021 ja jää nähtäväksi, miten ne vaikuttavat esimerkiksi henkilöstön liikkuvuuteen ja rekrytoinneissa onnistumisiin. Vuoden 2020 lopulla tehdyt rekrytoinnit olivat aikaisempia vuosia helpommat, hakemuksia tuli jonkin verran enemmän ja työhön sitoutuminen näyttäytyi aikaisempia vuosia vahvemmin.

Vuosi 2020 näyttäytyi turvakodeissa vähäisempinä asiakkaina, lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä lisääntyneinä tapaamisina ja Asumisyksikkö Kilpolassa joinakin pitkiä pitkiä asiakkaina. Turvakotien laitososuhteet näyttäytyvät haasteellisina epidemioiden aikana ja on ymmärrettävää, että asiakkaat pohtivat asiakkuuteen tulemistaan myös hygienia- ja terveysnäkökulmista.

Pääkaupungin turvakoti ry:n hallituksen jäsenmäärä laajeni vuosikokouksessa maksimiinsa eli kymmeneen jäseneseen. Vahvistunut hallitus ja sen jäsenten tuoma tietotaito ovat yhdistyksen merkittävä etu tulevaisuuden Pääkaupungin turvakoti ry:tä rakennettaessa.

